

**Skonsolidowany Raport
Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A.
za 1 półrocze 2020 r.**

Wybrane skonsolidowane dane finansowe

	w tys. PLN		w tys. EUR	
	1.01.2020 - 30.06.2020	1.01.2019 - 30.06.2019	1.01.2020 - 30.06.2020	1.01.2019 - 30.06.2019
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	1 737 084	1 487 497	391 121	346 898
Przychody z tytułu opłat i prowizji	471 703	422 827	106 208	98 607
Wynik finansowy przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym	185 936	467 190	41 865	108 953
Wynik finansowy po opodatkowaniu	71 724	333 623	16 149	77 804
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy	258 324	319 811	58 164	74 583
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	3 412 627	(3 067 659)	768 385	(715 406)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(4 476 108)	2 291 404	(1 007 837)	534 376
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(377 462)	865 332	(84 989)	201 803
Przepływy pieniężne netto, razem	(1 440 943)	89 077	(324 442)	20 774
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	0,06	0,28	0,01	0,06
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą	0,06	0,28	0,01	0,06
	30.06.2020	31.12.2019	30.06.2020	31.12.2019
Aktywa razem	102 578 637	97 916 394	22 968 795	22 993 165
Zobowiązania wobec banków i innych instytucji monetarnych	1 429 762	1 578 848	320 144	370 752
Zobowiązania wobec klientów	86 254 625	81 454 765	19 313 620	19 127 572
Kapitał własny	9 199 843	8 941 519	2 059 974	2 099 687
Kapitał zakładowy	1 213 117	1 213 117	271 634	284 870
Liczba akcji (w szt.)	1 213 116 777	1 213 116 777	1 213 116 777	1 213 116 777
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EUR)	7,58	7,37	1,70	1,73
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EUR)	7,58	7,37	1,70	1,73
Współczynnik wypłacalności	20,02%	20,09%	20,02%	20,09%
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł / EUR)	-	-	-	-

Kursy przyjęte do przeliczenia danych finansowych na EUR

dla pozycji na dzień bilansowy	-	-	4,4660	4,2585
dla pozycji za okres objęty sprawozdaniem (kurs wyliczony jako średnia z kursów na koniec poszczególnych miesięcy okresu)	-	-	4,4413	4,2880

SKONSOLIDOWANY RAPORT GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU MILLENNIUM ZA 1 PÓLROCZE 2020 R.

SPIS TREŚCI

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU MILLENNIUM S.A. ZA OKRES 6 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 CZERWCA 2020 R.	3
SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE BANKU MILLENNIUM S.A. ZA OKRES 6 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 CZERWCA 2020 R.	76

**SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU MILLENNIUM S.A. ZA OKRES 6 MIESIĘCY
ZAKOŃCZONY 30 CZERWCA 2020 R.**

SPIS TREŚCI

1.	INFORMACJE OGÓLNE O EMITENCIE	5
2.	WSTĘP I POLITYKA RACHUNKOWOŚCI	10
3.	SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE (GRUPA)	12
4.	NOTY DO SKONSOLIDOWANYCH DANYCH FINANSOWYCH	20
1)	Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	20
2)	Koszty z tytułu odsetek i podobne koszty	20
3)	Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji	21
4)	Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji	21
5)	Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy.....	21
6)	Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	22
7)	Wynik z tytułu aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu wycenianych obowiązkowo według wartości godziwej przez wynik finansowy.....	22
8)	Koszty administracyjne	23
9)	Koszty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	23
10)	Podatek dochodowy	24
11)	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	25
12)	Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody ...	27
13)	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	27
14)	Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu inne niż Kredyty i pożyczki udzielone klientom	32
15)	Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń.....	34
16)	Odpisy z tytułu utraty wartości wybranych składników aktywów	36
17)	Aktywa i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	37
18)	Zobowiązania wobec banków i innych instytucji monetarnych	38
19)	Zobowiązania wobec klientów	39
20)	Zobowiązania z tytułu sprzedanych dłużnych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu.....	39
21)	Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	39
22)	Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych	40
23)	Rezerwy.....	40
5.	ZMIANY W PROCESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	42
6.	SEGMENTY OPERACYJNE	53
7.	OPIS TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	57
7.1.	TRANSAKCJE Z GRUPĄ PODMIOTU DOMINUJĄCEGO	57
7.2.	TRANSAKCJE Z OSOBAMI ZARZĄDZAJĄCYMI I NADZORUJĄCYMI BANK	58
7.3.	INFORMACJE O WYNAGRODZENIACH I KORZYŚCIACH OSÓB NADZORUJĄCYCH I ZARZĄDZAJĄCYCH BANKIEM	58
7.4.	STAN AKCJI BANKU POSIADANYCH PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE BANK.....	59

8.	WARTOŚĆ GODZIWA	60
8.1.	INSTRUMENTY FINANSOWE NIE UJMOWANE W BILANSIE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ	60
8.2.	INSTRUMENTY FINANSOWE UJMOWANE W BILANSIE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ.....	63
9.	ZOBOWIĄZANIA I AKTYWA WARUNKOWE	66
9.1.	SPRAWY SĄDOWE.....	66
9.2.	POZYCJE POZABILANSOWE.....	70
10.	INFORMACJE DODATKOWE	71
10.1.	DANE O AKTYWACH, KTÓRE STANOWIĄ ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ	71
10.2.	PAPIERY WARTOŚCIOWE STANOWIĄCE PRZEDMIOT TRANSAKCJI Z PRZYRZECZENIEM ODKUPU	72
10.3.	DYWIDENDA ZA ROK 2019	72
10.4.	ZYSKA NA AKCJĘ	73
10.5.	AKCJONARIUSZE POSIADAJĄCY CONAJMNIJ 5% OGÓLNEJ LICZBY GŁOSÓW NA WZA JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ GRUPY - BANKU MILLENNIUM S.A.	73
10.6.	INFORMACJE O UDZIELENIU PRZEZ GRUPĘ PORĘCZEŃ KREDYTU LUB GWARANCJI.....	74
10.7.	SEZONOWOŚĆ I CYKLICZNOŚĆ DZIAŁAŃ.....	74
10.8.	POZOSTAŁE INFORMACJE DODATKOWE I WYDARZENIA PO DACIE BILANSU	74

1. Informacje ogólne o Emitencie

Bank Millennium S.A. (Bank) jest ogólnopolskim, uniwersalnym bankiem oferującym swoje usługi wszystkim segmentom rynku poprzez sieć oddziałów i centrów korporacyjnych, sieci indywidualnych doradców i bankowość mobilną i elektroniczną.

Bank, wpisany pod nr KRS 0000010186 do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, ma swoją siedzibę na ul. Stanisława Żaryna 2 a w Warszawie.

Bank jest obecny na Giełdzie Papierów Wartościowych od 1992 r. i był pierwszym bankiem notowanym na warszawskim parkiecie.

Bank jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. (Grupa), która zatrudnia ponad 8 100 pracowników, a podstawowymi przedmiotami jej działalności są działalność bankowa, leasingowa, faktoringowa, maklerska, kapitałowa, zarządzanie funduszami inwestycyjnymi oraz działalność portali internetowych.

Rada Nadzorcza i Zarząd Banku Millennium S.A. według stanu na dzień 30 czerwca 2020 r.

Skład osobowy Rady Nadzorczej był następujący:

- Bogusław Kott - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Nuno Manuel da Silva Amado - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Dariusz Rosati - Wiceprzewodniczący i Sekretarz Rady Nadzorczej,
- Miguel de Campos Pereira de Bragança - Członek Rady Nadzorczej,
- Agnieszka Hryniewicz-Bieniek - Członek Rady Nadzorczej,
- Anna Jakubowski - Członek Rady Nadzorczej,
- Grzegorz Jędrys - Członek Rady Nadzorczej,
- Andrzej Koźmiński - Członek Rady Nadzorczej,
- Alojzy Nowak - Członek Rady Nadzorczej,
- Jose Miguel Bensliman Schorch da Silva Pessanha - Członek Rady Nadzorczej,
- Miguel Maya Dias Pinheiro - Członek Rady Nadzorczej,
- Lingjiang Xu - Członek Rady Nadzorczej.

Skład osobowy Zarządu Banku był następujący:

- Joao Nuno Lima Bras Jorge - Prezes Zarządu,
- Fernando Maria Cardoso Rodrigues Bicho - Wiceprezes Zarządu,
- Wojciech Haase - Członek Zarządu,
- Andrzej Gliński - Członek Zarządu,
- Wojciech Rybak - Członek Zarządu,
- Antonio Ferreira Pinto Junior - Członek Zarządu,
- Jarosław Hermann - Członek Zarządu.

Grupa Kapitałowa Banku Millennium S.A.

Jednostką dominującą Grupy jest Bank Millennium S.A., natomiast jednostką dominującą najwyższego szczebla w stosunku do Banku Millennium S.A. jest Banco Comercial Portugues - spółka notowana na giełdzie w Lizbonie.

Spółki wchodzące w skład Grupy Banku Millennium S.A. na dzień 30.06.2020 r. przedstawia poniższa tabela:

Nazwa	Rodzaj działalności	Siedziba	% udziału Grupy w kapitałach własnych	% udziału Grupy w głosach na WZA lub ZW	Ujęcie w sprawozdaniu Grupy
MILLENNIUM LEASING Sp. z o.o.	usługi leasingowe	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
MILLENNIUM DOM MAKLERSKI S.A.	usługi maklerskie	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
MILLENNIUM TFI S.A.	zarządzanie funduszami inwestycyjnymi	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
MILLENNIUM SERVICE Sp. z o.o.	wynajem i zarządzanie nieruchomościami, działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
MILLENNIUM GOODIE Sp. z o.o.	działalność portali internetowych	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
MILLENNIUM TELECOMMUNICATION SERVICES Sp. z o.o.	operacje finansowe na rynku kapitałowym i usługi doradcze	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
PIAST EXPERT Sp. z o.o. w likwidacji	usługi marketingowe	Tychy	100	100	konsolidacja pełna
LUBUSKIE FABRYKI MEBLI S.A. w likwidacji	wytwarzanie mebli	Świebodzin	50 +1 akcja	50 +1 akcja	metoda praw własności*

* Pomimo sprawowania kontroli nad spółką Lubuskie Fabryki Mebli S.A., z uwagi na nieistotność tej jednostki z punktu widzenia realizacji nadrzędnego celu skonsolidowanego sprawozdania finansowego, jakim jest prawidłowe przedstawienie sytuacji finansowej Grupy, Grupa nie konsoliduje zaangażowania kapitałowego w tym podmiocie

Transakcja zakupu akcji i połączenia z Euro Bank S.A.

Opis Transakcji

W dniu 5 listopada 2018 r., Bank Millennium ogłosił i podpisał wstępną umowę w sprawie transakcji zakupu 99.787% akcji Euro Bank S.A. od SG Financial Services Holdings spółki w 100% zależnej od Société Générale S.A. Istotą transakcji przewidzianej w umowie jest bezpośrednie nabycie przez Bank Millennium akcji.

Uzasadnienie strategiczne Transakcji

W wyniku zakończenia transakcji nabycia akcji Euro Banku Bank Millennium wzmocnił swoją ważną pozycję w polskim sektorze bankowym. Transakcja zwiększyła liczbę klientów Banku o 1,4 mln (z czego ponad 494 tys. spełnia klasyfikację aktywnego klienta zgodnie z wewnętrzną definicją Banku) oraz pozwoliła Bankowi na znalezienie się wśród największych polskich banków pod względem liczby klientów detalicznych.

Nabycie Euro Banku pozwoliło Bankowi na wzrost segmentu kredytów konsumpcyjnych, a także znaczenia tego segmentu dla całej Grupy.

Zakup Euro Banku umożliwił Bankowi Millennium uzyskanie kompetencji w modelu franczyzowym oraz wzmocnił jego obecność w mniejszych miastach, gdzie Euro Bank był silnie zlokalizowany i przyczynił się do zwiększenia geograficznego zasięgu sieci dystrybucji.

Zamknięcie nabycia

W dniu 3 stycznia 2019 roku Bank otrzymał informację o wydaniu w dniu 28 grudnia 2018 roku przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów decyzji o wyrażeniu zgody na dokonanie koncentracji polegającej na przejęciu przez Bank kontroli nad Euro Bank S.A.

W dniu 28 maja 2019 roku Komisja Nadzoru Finansowego wydała decyzję o stwierdzeniu braku podstaw do zgłoszenia sprzeciwu co do nabycia przez Bank Millennium, wraz ze swoim podmiotem dominującym, Banco Comercial Português, S.A., akcji Euro Bank S.A. w liczbie powodującej przekroczenie progu 50% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Euro Banku oraz udziału w jego kapitale zakładowym oraz bezpośrednio stania się podmiotem dominującym Euro Banku.

31 maja 2019 r., realizując umowę nabycia akcji między Bankiem a SG Financial Services Holdings z dnia 5 listopada 2018 r. Bank dokonał zakupu akcji stanowiących 99,787% kapitału zakładowego Euro Banku S.A.

Dodatkowo, w dniu 31 maja 2019 r. Bank spłacił niepodporządkowane finansowanie udzielone Euro Bankowi przez Société Générale S.A. („SG”) w kwocie około 3.800.000.000 PLN. Poprzedzała to spłata przez Euro Bank części pożyczek podporządkowanych udzielonych przez SG w głównej kwocie 250.000.000 PLN, po uzyskaniu przez Euro Bank odpowiednich zgód KNF w tym zakresie. W październiku 2019 r. dokonana została ostateczna spłata pożyczki podporządkowanej SG zaciągniętej przez Euro Bank w wysokości 100 mln PLN (niniejsza pożyczka była w pełni zabezpieczona depozytem gotówkowym od 31 maja 2019 r.).

W celu ograniczenia ryzyka związanego z posiadanym przez Euro Bank portfelem kredytów hipotecznych denominowanych w CHF lub denominowanych w PLN, ale indeksowanych do CHF, Euro Bank oraz SG zawarły w dniu 31 maja 2019 r. umowę w przedmiocie Zwolnienia z Odpowiedzialności i Gwarancji Dotyczącej Portfela CHF, tak jak planowano w umowie nabycia akcji. Euro Bank, Bank Millennium oraz SG zawarły również umowę związaną ze świadczeniem przez SG określonych ograniczonych usług przejściowych na rzecz Euro Banku.

Połączenie

W dniu 6 czerwca 2019 r. Zarząd Banku Millennium oraz Zarząd Euro Banku uzgodniły i podpisały plan połączenia Banku Millennium oraz Euro Banku („Połączenie”). Połączenie zostało przeprowadzone zgodnie z art. 492 § 1 pkt 1 KSH przez przeniesienie całego majątku (wszystkich aktywów i pasywów) Euro Banku (jako banku przejmowanego) na Bank Millennium (jako bank przejmujący), bez podwyższenia kapitału zakładowego Banku Millennium.

W związku z Połączeniem akcjonariuszom mniejszościowym Euro Banku zostały przydzielone istniejące, zdematerializowane akcje Banku Millennium („Akcje Połączeniowe”), które zostały nabyte na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. w obrocie wtórnym przez Millennium Dom Maklerski S.A. na polecenie Banku Millennium na podstawie art. 515 § 2 KSH.

W Planie Połączenia ustalono następujący parytet wymiany akcji: w zamian za 1 (jedną) akcję Euro Banku, akcjonariusz mniejszościowy Euro Banku otrzymał 4,1 Akcji Połączeniowych.

Na skutek Połączenia Prawnego dokonanego w dniu 1 października 2019, Bank Millennium wstąpił we wszystkie prawa i obowiązki Euro Banku, a Euro Bank został rozwiązany bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego, a cały jego majątek został przeniesiony na Bank Millennium. Połączenie nastąpiło w dniu jego wpisu do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego Banku Millennium.

Połączony Bank prowadzi działalność pod firmą Bank Millennium S.A. ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych ("KSH").

Połączenie zostało przeprowadzone na mocy otrzymanych już przez Bank wymaganych prawem zgód i zezwoleń, tj.:

- (i) zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego ("KNF") na Połączenie na podstawie art. 124 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe ("Prawo Bankowe");
- (ii) zezwolenia KNF na zmiany statutu Banku Millennium na podstawie art. 34 ust. 2 Prawa Bankowego.

Rozliczenie Transakcji

Rozliczenie Transakcji przeprowadzone zostało metodą przejęcia zgodnie z Międzynarodowym Standardem Sprawozdawczości Finansowej 3 „Połączenia jednostek” („MSSF”), którego zastosowanie wymaga m.in. ujęcia i wyceny możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów, przejętych zobowiązań wycenionych w wartości godziwej na dzień przejęcia oraz wszelkich udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej (jeśli występują) oraz oddzielnie ujęcia i wyceny wartości firmy lub zysku z okazynego nabycia.

W ramach transakcji Grupa zidentyfikowała udziały niekontrolujące wynoszące 0,2% łącznej wartości udziałów Euro Banku. Bank Millennium nabył 26.240 sztuk akcji Banku, stanowiących 0,00216302% jego kapitału zakładowego, które zostały następnie zaoferowane jako akcje połączeniowe uprawnionym akcjonariuszom Euro Banku innym niż Bank. Średnia cena nabycia jednej akcji połączeniowej wyniosła 5,939842 PLN, a łączna cena, stanowiąca całkowity koszt nabycia akcji połączeniowych, wyniosła 156.3 tys. PLN.

Grupa dokonała ostatecznego rozliczenia połączenia i obliczenia wartości firmy w związku z zakupem akcji Euro Bank S.A. zgodnie z wymogami MSSF 3, w ciągu jednego roku od dnia objęcia kontroli. W tym czasie jednostka przejmująca może korygować retrospektywnie prowizoryczne wartości godziwe aktywów i zobowiązań ujęte na dzień nabycia, aby odzwierciedlić nowe informacje uzyskane o faktach i okolicznościach, które istniały na dzień przejęcia oraz, jeśli byłyby znane, wpłynęłyby na wycenę tych aktywów i zobowiązań. Korekty takie odnosi się w ciężar rozpoznanej wartości firmy lub zysku z okazynego nabycia.

Ujęcie i wycena możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów, przejętych zobowiązań wycenionych zgodnie z MSSF

Przedstawione poniżej dane dotyczące wyceny do wartości godziwej zidentyfikowanych nabytych aktywów i przejętych zobowiązań zostały oparte na identyfikacji przeprowadzonej z punktu widzenia Banku Millennium oraz przyjętych założeń dotyczących progu istotności. Szczegółowy opis dokonania wyceny do wartości godziwej poszczególnych nabytych aktywów i przejętych zobowiązań został przedstawiony w skonsolidowanym raporcie rocznym Grupy Millennium za rok 2019.

Możliwe do zidentyfikowania nabyte aktywa i przejęte zobowiązania wycenione do wartości godziwej	
	w milionach zł
Aktywa	
Kasa, środki w Banku Centralnym	241,6
Należności od banków	85,0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	12 557,7
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu/FVOCI/FVTPL	1 401,9
Wartości niematerialne	49,8
Rzeczowe aktywa trwałe	113,2
Aktywa z tytułu odroczonego podatku	143,5
Pozostałe aktywa	72,2
Aktywa razem	14 664,9
Zobowiązania i Kapitał Własny	
Zobowiązania wobec banków i instytucji finansowych	4 086,5
Zobowiązania wobec klientów	7 974,9
Dłużne papiery wartościowe	506,1
Rezerwy	1,3
Instrumenty pochodne w rachunkowości zabezpieczeń	5,7
Pozostałe zobowiązania	375,0
Dług podporządkowany	100,1
Zobowiązania razem	13 049,6
Aktywa netto	1 615,3
Zobowiązania i Kapitał Własny	14 664,9

Od zidentyfikowanych korekt do wartości godziwej dla różnic przejściowych skalkulowany został podatek odroczonego.

Kalkulacja wartości firmy

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Grupa zakończyła proces kalkulacji wartości firmy na dzień 31 maja 2019 roku.

Zgodnie z MSSF 3.45 maksymalny okres na dokonywanie zmian do rozliczenia ceny nabycia upłynął po 12 miesiącach od dnia nabycia, tj. w dniu 31 maja 2020 roku. Ostatecznie ustaloną różnicę wartości godziwej przejętych aktywów i zobowiązań na dzień przejęcia do ceny nabycia Grupa wykazuje, zgodnie z zapisami MSSF 3.32, jako wartość firmy w wartościach niematerialnych.

W tys. PLN	Możliwe do zidentyfikowania nabyte aktywa i przejęte zobowiązania wycenione do wartości godziwej
Cena przekazana zgodnie z Umową	1 833 000
Wstępna korekta ceny	-25 529
Cena po korekcie	1 807 471
Wartość godziwa nabytych aktywów netto	1 615 346
Wartość firmy	192 125

Na dzień bilansowy nie zidentyfikowano odpisów z tytułu utraty wartości firmy ujętej w wartościach niematerialnych.

Różnica pomiędzy wartością księgową przejętego majątku i zobowiązań Euro Bank S.A., a wyceną tego majątku do wartości godziwej będzie podlegać rozliczeniu do rachunku zysków i strat - w okresie ekonomicznego życia poszczególnych składników przejętego majątku i zobowiązań.

2. Wstęp i Polityka rachunkowości

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) MSR 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” przyjętym do stosowania w Unii Europejskiej. Skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe nie zawiera wszystkich informacji, które są prezentowane w pełnym sprawozdaniu finansowym, w związku z powyższym niniejsze skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe powinno być czytane łącznie ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2018 r., poz. 757) Bank jest zobowiązany do opublikowania danych finansowych za okres sześciu miesięcy kończący się 30 czerwca 2020 r.

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. sporządzone za okres od 1 stycznia 2020 roku do 30 czerwca 2020 roku:

- obejmuje dane finansowe Banku oraz dane finansowe jednostek zależnych, stanowiących Grupę oraz dane jednostek stowarzyszonych wycenione metodą praw własności,
- zostało sporządzone w oparciu o założenie kontynuowania przez Grupę działalności gospodarczej w nie zmniejszonym istotnie zakresie, w okresie nie krótszym niż rok od dnia bilansowego,
- zostało przygotowane w złotych polskich, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, zostały podane w tysiącach złotych (tys. zł).

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Banku w dniu 22 lipca 2020 r.

Zmiana zasady rachunkowości w roku 2020

W roku 2020 Grupa zmieniła sposób prezentacji rezerw utworzonych na ryzyko prawne z tytułu walutowych kredytów hipotecznych (więcej informacji o utworzeniu przedmiotowych rezerw zaprezentowano w **Rozdziale 9.1 Sprawy sądowe**), które w sprawozdaniu finansowym za rok 2019 były ujmowane jako rezerwy na nierozstrzygnięte sprawy sporne. Mając na względzie, że część wspomnianych rezerw odnosi się do nowego oszacowania przepływów pieniężnych z portfela kredytów hipotecznych, Grupa alokowała niniejsze rezerwy do poszczególnych ekspozycji kredytowych i zaprezentowała w niniejszym sprawozdaniu finansowym jako pomniejszenie wartości brutto należności z tytułu kredytów hipotecznych, w przypadku których oczekuje się zmniejszenia kontraktowych przepływów pieniężnych. W celu zapewnienia porównywalności Grupa dokonała stosownych korekt bilansu według stanu na 31 grudnia 2019 co ilustruje poniższa tabela.

Pozycja bilansu	Dane na dzień 31 grudnia 2019 prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok 2019	Wartość korekty	Dane na dzień 31 grudnia 2019 prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za I półrocze 2020
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	68 256 743	(139 548)	68 117 195
Aktywa razem	98 055 942	(139 548)	97 916 394
Rezerwy na nierozstrzygnięte sprawy sporne	251 333	(139 548)	111 785
Zobowiązania razem	89 114 423	(139 548)	88 974 875

3. Skonsolidowane Dane Finansowe (Grupa)

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

<i>w tysiącach zł</i>	Nota	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020	1.01.2019 - 30.06.2019	1.04.2019 - 30.06.2019
Wynik z tytułu odsetek		1 303 224	627 457	1 056 527	572 535
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze:	1	1 737 084	809 353	1 487 497	792 938
Przychody naliczane z wykorzystaniem metody efektywnej stopy procentowej:					
Przychody odsetkowe od Aktywów wycenianych według zamortyzowanego kosztu		1 690 409	795 222	1 426 898	763 108
Przychody odsetkowe od Aktywów wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody		1 494 399	701 332	1 227 785	669 088
Przychody o charakterze podobnym do odsetkowego od Aktywów wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		196 010	93 890	199 113	94 020
Koszty z tytułu odsetek	2	(433 860)	(181 896)	(430 970)	(220 403)
Wynik z tytułu opłat i prowizji		373 528	178 995	338 199	175 025
Przychody z tytułu opłat i prowizji	3	471 703	224 034	422 827	221 297
Koszty z tytułu opłat i prowizji	4	(98 175)	(45 039)	(84 628)	(46 272)
Przychody z tytułu dywidend		3 268	3 025	2 682	2 484
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy	5	48 920	35 173	29 304	14 383
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	6	32 139	22 405	31 624	13 549
Wynik z tytułu aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu wycenianych obowiązkowo według wartości godziwej przez wynik finansowy	7	(18 930)	(7 251)	10 532	6 479
Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń		(8 032)	(3 518)	(9 951)	(5 130)
Wynik z pozycji wymiany		71 633	27 949	78 677	45 774
Pozostałe przychody operacyjne		64 677	52 084	51 665	12 147
Pozostałe koszty operacyjne		(115 802)	(90 742)	(30 919)	(14 813)
Koszty administracyjne	8	(815 812)	(351 246)	(682 988)	(331 932)
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	9	(323 634)	(202 069)	(217 180)	(154 086)
Rezerwy z tytułu COVID-19		0	60 000	0	0
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych		(4 591)	(2 827)	(1 300)	(653)
Koszty rezerw na ryzyko prawne z tytułu walutowych kredytów hipotecznych		(168 019)	(112 694)	0	0
Wynik z tytułu modyfikacji		(8 232)	(6 283)	(6 635)	(2 969)
Amortyzacja		(107 213)	(53 873)	(73 039)	(39 627)
Udział w zyskach jednostek podporządkowanych		0	0	0	0
Podatek bankowy		(141 188)	(68 447)	(110 008)	(58 650)
Wynik finansowy przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym		185 936	108 138	467 190	234 516
Podatek dochodowy	10	(114 212)	(54 543)	(133 567)	(60 859)
Wynik finansowy po opodatkowaniu		71 724	53 595	333 623	173 657
W tym przypadający na:					
Właścicieli jednostki dominującej		71 724	53 595	333 623	173 657
Udziały niekontrolujące		0	0	0	0
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)		1 213 116 777	1 213 116 777	1 213 116 777	1 213 116 777
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)		0,06	0,04	0,28	0,14

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

<i>w tysiącach zł</i>	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020	1.01.2019 - 30.06.2019	1.04.2019 - 30.06.2019
Wynik finansowy po opodatkowaniu	71 724	53 595	333 623	173 657
Inne składniki całkowitych dochodów, które zostaną (zostały) przeklasyfikowane na zyski lub straty	230 352	161 369	(17 096)	16 451
Efekt wyceny papierów dłużnych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	238 310	189 516	(55 615)	22 526
Rachunkowość zabezpieczeń	(7 958)	(28 147)	38 519	(6 075)
Inne składniki całkowitych dochodów, które nie będą przeklasyfikowane na zyski lub straty	18	52	44	28
Zyski (straty) aktuarialne	0	0	0	0
Efekt wyceny akcji wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	18	52	44	28
Inne składniki całkowitych dochodów przed opodatkowaniem, razem	230 370	161 421	(17 052)	16 479
Podatek dochodowy dotyczący innych składników całkowitych dochodów, które zostaną (zostały) przeklasyfikowane na zyski lub straty	(43 767)	(30 660)	3 248	(3 126)
Podatek dochodowy dotyczący innych składników całkowitych dochodów, które nie będą przeklasyfikowane na zyski lub straty	(3)	(9)	(8)	(5)
Inne składniki całkowitych dochodów po opodatkowaniu	186 600	130 752	(13 812)	13 348
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy	258 324	184 347	319 811	187 005
W tym przypadające na:				
Właścicieli jednostki dominującej	258 324	184 347	319 811	187 005
Udziały niekontrolujące	0	0	0	0

SKONSOLIDOWANY BILANS

AKTYWA

<i>w tysiącach zł</i>	Nota	30.06.2020	31.03.2020	31.12.2019	30.06.2019
Kasa, środki w Banku Centralnym		1 224 788	2 477 540	2 203 444	3 396 000
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	11	479 157	795 572	986 728	796 927
Instrumenty pochodne		141 929	189 809	112 485	98 022
Instrumenty kapitałowe		212	50	210	290
Instrumenty dłużne		337 016	605 713	874 033	698 615
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, inne niż Kredyty i pożyczki udzielone klientom		177 097	169 610	169 610	98 082
Instrumenty kapitałowe		66 609	66 609	66 609	21 609
Instrumenty dłużne		110 488	103 001	103 001	76 473
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	12	26 105 506	22 124 985	21 870 164	18 725 967
Instrumenty kapitałowe		29 676	29 631	29 643	29 340
Instrumenty dłużne		26 075 830	22 095 354	21 840 521	18 696 627
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	13	71 507 848	72 045 583	69 615 390	67 855 209
Obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		1 480 998	1 475 514	1 498 195	1 341 424
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu		70 026 850	70 570 069	68 117 195	66 513 785
Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, inne niż Kredyty i pożyczki udzielone klientom	14	985 092	2 179 225	1 037 869	842 182
Instrumenty dłużne		43 879	48 355	48 153	56 881
Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym		875 837	2 018 927	784 277	711 642
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu		65 376	111 943	205 439	73 659
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń	15	86 775	22 195	43 159	99 864
Inwestycje w jednostkach zależnych, we wspólnych przedsięwzięciach i w jednostkach stowarzyszonych		0	0	0	0
Rzeczowe aktywa trwałe		600 834	637 057	666 330	650 122
Wartości niematerialne		370 393	335 935	342 653	278 106
Aktywa z tytułu podatku dochodowego		540 899	554 727	541 828	542 979
Bieżące należności podatkowe		3 060	10 801	10 310	30 613
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	17	537 839	543 925	531 518	512 366
Pozostałe aktywa		466 874	546 794	399 778	355 868
Aktywa trwałe i grupy do zbycia sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży		33 374	41 583	39 441	28 999
Aktywa razem		102 578 637	101 930 807	97 916 394	93 670 305

ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY

<i>w tysiącach zł</i>	Nota	30.06.2020	31.03.2020	31.12.2019	30.06.2019
ZOBOWIĄZANIA					
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	11	200 229	312 949	353 000	232 231
Instrumenty pochodne		129 931	247 274	150 735	146 641
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych		70 298	65 675	202 265	85 590
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu		89 996 642	88 802 162	85 853 762	81 873 385
Zobowiązania wobec banków i innych instytucji monetarnych	18	1 429 762	1 516 541	1 578 848	1 908 263
Zobowiązania wobec klientów	19	86 254 625	83 583 600	81 454 765	76 827 811
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	20	0	1 056 303	90 712	20 990
Wyemitowane dłużne papiery wartościowe	21	767 017	1 101 040	1 183 232	1 469 990
Zobowiązania podporządkowane	22	1 545 238	1 544 678	1 546 205	1 646 331
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń	15	678 043	1 277 724	426 847	339 276
Rezerwy	23	282 637	272 166	165 178	108 335
Nierozstrzygnięte sprawy sporne		225 982	156 261	111 785	56 145
Udzielone zobowiązania i gwarancje		56 655	55 905	53 393	52 190
Ryzyko wynikające z COVID-19		0	60 000	0	0
Zobowiązania podatkowe		15 412	20 095	38 590	17 257
Bieżące zobowiązania podatkowe		15 412	20 095	38 590	17 257
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	17	0	0	0	0
Inne zobowiązania		2 205 831	2 230 216	2 137 498	2 395 624
Zobowiązania razem		93 378 794	92 915 311	88 974 875	84 966 108
KAPITAŁ WŁASNY					
Kapitał zakładowy		1 213 117	1 213 117	1 213 117	1 213 117
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej		1 147 502	1 147 502	1 147 502	1 147 502
Skumulowane inne całkowite dochody		256 693	125 941	70 093	59 880
Zyski zatrzymane		6 582 531	6 528 936	6 510 807	6 283 698
Kapitał własny razem		9 199 843	9 015 496	8 941 519	8 704 197
Zobowiązania i kapitał własny razem		102 578 637	101 930 807	97 916 394	93 670 305
Wartość księgowa		9 199 843	9 015 496	8 941 519	8 704 197
Liczba akcji (w szt.)		1 213 116 777	1 213 116 777	1 213 116 777	1 213 116 777
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)		7,58	7,43	7,37	7,18

ZMIANY STANU SKONSOLIDOWANYCH KAPITAŁÓW WŁASNYCH

w tysiącach zł	Razem skonsolidowany kapitał własny	Kapitał zakładowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wart. nominalnej	Skumulowane inne całkowite dochody	Zyski zatrzymane		
					wynik niepodzielony	pozostałe kapitały	
01.01.2020 - 30.06.2020							
Kapitał własny na początek okresu	8 941 519	1 213 117	1 147 502	70 093	692 065	5 818 742	
Całkowite dochody za okres (netto)	258 324	0	0	186 600	(486 900)	558 624	
wynik finansowy	71 724	0	0	0	71 724	0	
wycena instrumentów dłużnych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	193 031	0	0	193 031	0	0	
wycena instrumentów kapitałowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	15	0	0	15	0	0	
rachunkowość zabezpieczeń	(6 446)	0	0	(6 446)	0	0	
Transfer między pozycjami kapitału	0	0	0	0	(558 624)	558 624	
Kapitał własny na koniec okresu	9 199 843	1 213 117	1 147 502	256 693	205 165	6 377 366	
01.04.2020 - 30.06.2020							
Kapitał własny na początek okresu	9 015 496	1 213 117	1 147 502	125 941	151 570	6 377 366	
Całkowite dochody za okres (netto)	184 347	0	0	130 752	53 595	0	
wynik finansowy	53 595	0	0	0	53 595	0	
wycena instrumentów dłużnych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	153 508	0	0	153 508	0	0	
wycena instrumentów kapitałowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	43	0	0	43	0	0	
rachunkowość zabezpieczeń	(22 799)	0	0	(22 799)	0	0	
Transfer między pozycjami kapitału	0	0	0	0	0	0	
Kapitał własny na koniec okresu	9 199 843	1 213 117	1 147 502	256 693	205 165	6 377 366	

w tysiącach zł	Razem skonsolidowany kapitał własny	Kapitał zakładowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wart. nominalnej	Skumulowane inne całkowite dochody	Zyski zatrzymane	
					wynik niepodzielony	pozostałe kapitały
01.01.2019 - 31.12.2019						
Kapitał własny na początek okresu	8 384 386	1 213 117	1 147 502	73 692	671 323	5 278 752
Całkowite dochody za okres (netto)	557 133	0	0	(3 599)	20 742	539 990
wynik finansowy	560 732	0	0	0	560 732	0
wycena instrumentów dłużnych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(35 303)	0	0	(35 303)	0	0
wycena instrumentów kapitałowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	154	0	0	154	0	0
rachunkowość zabezpieczeń	32 145	0	0	32 145	0	0
zyski / straty aktuarialne	(595)	0	0	(595)	0	0
Transfer między pozycjami kapitału	0	0	0	0	(539 990)	539 990
Kapitał własny na koniec okresu	8 941 519	1 213 117	1 147 502	70 093	692 065	5 818 742
01.01.2019 - 30.06.2019						
Kapitał własny na początek okresu	8 384 386	1 213 117	1 147 502	73 692	671 323	5 278 752
Całkowite dochody za okres (netto)	319 811	0	0	(13 812)	(206 367)	539 990
wynik finansowy	333 623	0	0	0	333 623	0
wycena instrumentów dłużnych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(45 048)	0	0	(45 048)	0	0
wycena instrumentów kapitałowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	36	0	0	36	0	0
rachunkowość zabezpieczeń	31 200	0	0	31 200	0	0
Transfer między pozycjami kapitału	0	0	0	0	(539 990)	539 990
Kapitał własny na koniec okresu	8 704 197	1 213 117	1 147 502	59 880	464 956	5 818 742

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

A. PRZEPLÝWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

<i>w tysiącach zł</i>	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020	1.01.2019 - 30.06.2019	1.04.2019 - 30.06.2019
Zysk (strata) po opodatkowaniu	71 724	53 595	333 623	173 657
Korekty razem:	3 340 903	2 509 879	(3 401 282)	(2 205 235)
Odsetki otrzymane	1 728 596	834 484	1 375 927	797 532
Odsetki zapłacone	(411 972)	(183 128)	(383 226)	(196 771)
Amortyzacja	107 213	53 873	73 039	39 627
Zyski/straty z tytułu różnic kursowych	37 638	(17 353)	4 222	674
Przychody z tytułu dywidend	(3 268)	(3 025)	(2 682)	(2 484)
Rezerwy	(22 089)	10 471	(4 117)	3 454
Wynik na sprzedaży i likwidacji inwestycyjnych aktywów finansowych	(53 982)	(41 337)	(26 369)	(13 915)
Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat	312 480	172 192	(112 241)	(96 024)
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom	(243 988)	700 949	(226 121)	(194 547)
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(3 148 344)	(122 362)	(16 205 412)	(14 468 086)
Zmiana stanu należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	133 626	46 055	168 878	717 547
Zmiana stanu zobowiązań wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat	98 425	(712 401)	(36 937)	(10 634)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	(135 525)	(32 388)	173 051	90 298
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	5 187 686	2 843 174	10 940 673	10 332 769
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(83 038)	(1 054 931)	(26 061)	(33 975)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(104 946)	(25 173)	676 288	585 993
Zmiana stanu rozrachunków z tytułu podatku dochodowego	104 319	53 760	(30 748)	(75 825)
Podatek dochodowy zapłacony	(168 727)	(75 285)	(178 735)	(98 622)
Zmiana stanu pozostałych aktywów i pasywów	(24 307)	46 964	400 498	411 490
Pozostałe pozycje	31 106	15 339	18 791	6 264
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	3 412 627	2 563 474	(3 067 659)	(2 031 578)

B. PRZEPLYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ

w tysiącach zł	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020	1.01.2019 - 30.06.2019	1.04.2019 - 30.06.2019
Wpływy z działalności inwestycyjnej	74 966 393	24 045 262	74 240 501	36 468 242
Zbycie wartości niematerialnych oraz składników rzeczowego majątku trwałego	14 697	13 295	19 624	0
Zbycie akcji i udziałów w podmiotach podporządkowanych	0	0	0	0
Zbycie inwestycyjnych aktywów finansowych	74 948 428	24 028 942	74 218 195	36 465 758
Pozostałe wpływy inwestycyjne	3 268	3 025	2 682	2 484
Wydanki z tytułu działalności inwestycyjnej	(79 442 501)	(27 857 643)	(71 949 097)	(34 025 139)
Nabycie wartości niematerialnych oraz składników rzeczowego majątku trwałego	(26 399)	(21 725)	(320 631)	(311 522)
Zakup akcji Euro Bank z pomniejszeniem o nabyte środki pieniężne	0	0	0	0
Nabycie inwestycyjnych aktywów finansowych	(79 416 102)	(27 835 918)	(71 628 466)	(33 713 617)
Pozostałe wydatki inwestycyjne	0	0	0	0
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(4 476 108)	(3 812 381)	2 291 404	2 443 103

C. PRZEPLYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ

w tysiącach zł	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020	1.01.2019 - 30.06.2019	1.04.2019 - 30.06.2019
Wpływy z działalności finansowej	13 000	13 000	930 130	100 130
Zaciągnięcie kredytów długoterminowych	13 000	13 000	0	0
Emisja dłużnych papierów wartościowych	0	0	0	0
Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	0	0	930 130	100 130
Wpływy z emisji akcji własnych oraz dopłat do kapitału	0	0	0	0
Pozostałe wpływy finansowe	0	0	0	0
Wydanki z tytułu działalności finansowej	(390 462)	(363 633)	(64 798)	(60 390)
Splata kredytów długoterminowych	(51 564)	(46 564)	(44 046)	(44 046)
Wykup dłużnych papierów wartościowych	(299 440)	(299 440)	(122)	0
Zmniejszenie stanu zobowiązań podporządkowanych	0	0	0	0
Wydanki z tytułu kosztów emisji	0	0	0	0
Umorzenie akcji	0	0	0	0
Płatności dywidend i innych wypłat na rzecz właścicieli	0	0	0	0
Pozostałe wydatki finansowe	(39 458)	(17 629)	(20 630)	(16 344)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(377 462)	(350 633)	865 332	39 740

D. ZMIANA STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NETTO (A+B+C)	(1 440 943)	(1 599 540)	89 077	451 265
- w tym z tytułu różnic kursowych	6 390	(3 788)	(1 288)	(2 524)
E. ŚRODKI PIENIĘŻNE NA POCZĄTEK OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	3 752 789	3 911 387	4 520 688	4 158 500
F. ŚRODKI PIENIĘŻNE NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO (D+E)	2 311 846	2 311 846	4 609 765	4 609 765

4. Noty do Skonsolidowanych Danych Finansowych

1) PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK I PRZYCHODY O PODOBNYM CHARAKTERZE

	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020	1.01.2019 - 30.06.2019	1.04.2019 - 30.06.2019
Przychody odsetkowe od Aktywów wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	196 010	93 890	199 113	94 020
Instrumenty dłużne	196 010	93 890	199 113	94 020
Przychody odsetkowe od Aktywów wycenianych według zamortyzowanego kosztu	1 494 399	701 332	1 227 785	669 088
Środki w Banku Centralnym	5 069	1 432	5 938	3 078
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 363 608	645 409	1 079 407	590 783
Instrumenty dłużne	711	340	689	345
Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym	572	50	1 933	1 473
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	6 439	514	7 747	6 203
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń	118 000	53 587	132 071	67 206
Przychody o charakterze podobnym do odsetkowego z tytułu:	46 675	14 131	60 599	29 830
Kredyty i pożyczki udzielone klientom obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	43 210	13 082	53 284	27 284
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu - Instrumenty dłużne	3 465	1 049	7 315	2 546
Razem	1 737 084	809 353	1 487 497	792 938

W linii „Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń” Grupa prezentuje wynik odsetkowy z tytułu pochodnych instrumentów wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi w zakresie zabezpieczenia przepływów pieniężnych oraz wartości godziwej. Szczegółowy opis stosowanych przez Grupę relacji zabezpieczających został zamieszczony w **nocie (15)**. Przychody odsetkowe za 1 półrocze 2020 r. zawierają odsetki naliczone od kredytów z rozpoznaną utratą wartości w kwocie 51 246 tys. zł (odpowiednio dla danych porównawczych za 1 półrocze 2019 kwota tych odsetek wynosiła 31 807 tys. zł).

2) KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK I PODOBNE KOSZTY

	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020	1.01.2019 - 30.06.2019	1.04.2019 - 30.06.2019
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu:	(433 836)	(181 878)	(430 889)	(220 362)
Zobowiązania wobec banków i innych instytucji monetarnych	(12 209)	(5 876)	(14 478)	(7 769)
Zobowiązania wobec klientów	(369 569)	(153 804)	(370 947)	(188 117)
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	(7 674)	(1 372)	(3 273)	(794)
Wyemitowane dłużne papiery wartościowe	(9 679)	(3 634)	(9 840)	(5 715)
Zobowiązania podporządkowane	(30 499)	(14 913)	(28 594)	(15 861)
Zobowiązania z tytułu leasingu	(4 206)	(2 279)	(3 668)	(2 017)
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń	0	0	(89)	(89)
Inne	(24)	(18)	(81)	(41)
Razem	(433 860)	(181 896)	(430 970)	(220 403)

3) PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI

	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020	1.01.2019 - 30.06.2019	1.04.2019 - 30.06.2019
Prowizje za prowadzenie rachunków	39 535	19 808	38 261	19 127
Prowizje za realizację przelewów, wpłat i wypłat gotówkowych oraz inne transakcje płatnicze	32 161	15 852	35 933	18 638
Prowizje z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek	106 096	47 981	91 125	46 671
Prowizje z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń	6 976	3 203	6 738	3 169
Prowizje za obsługę kart płatniczych i kredytowych	106 875	51 315	97 185	51 664
Prowizje z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	90 499	42 046	62 738	36 039
Prowizje z tytułu dystrybucji jednostek uczestnictwa i innych produktów oszczędnościowych	28 987	14 555	30 837	15 943
Prowizje z tytułu działalności maklerskiej i powierniczej	9 462	5 031	6 754	3 178
Prowizje z tytułu funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Grupę	32 177	14 612	37 452	19 111
Pozostałe prowizje	18 935	9 631	15 804	7 756
Razem	471 703	224 034	422 827	221 297

4) PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI

	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020	1.01.2019 - 30.06.2019	1.04.2019 - 30.06.2019
Prowizje za prowadzenie rachunków	(1 686)	(929)	(920)	(502)
Prowizje za realizację przelewów, wpłat i wypłat gotówkowych oraz inne transakcje płatnicze	(2 086)	(1 202)	(1 758)	(876)
Prowizje z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek	(26 255)	(12 646)	(18 284)	(10 094)
Prowizje za obsługę kart płatniczych i kredytowych	(47 420)	(19 819)	(47 991)	(26 505)
Prowizje z tytułu działalności maklerskiej i powierniczej	(1 571)	(777)	(1 176)	(549)
Prowizje z tytułu funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Grupę	(5 410)	(2 342)	(4 373)	(2 148)
Pozostałe prowizje	(13 747)	(7 324)	(10 126)	(5 598)
Razem	(98 175)	(45 039)	(84 628)	(46 272)

5) WYNIK Z TYTUŁU ZAPRZESTANIA UJMOWANIA AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH NIEWYCENIANYCH WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY

	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020	1.01.2019 - 30.06.2019	1.04.2019 - 30.06.2019
Operacje instrumentami dłużnymi	49 976	35 826	30 563	15 092
Koszty operacji finansowych	(1 056)	(653)	(1 259)	(709)
Razem	48 920	35 173	29 304	14 383

6) WYNIK Z TYTUŁU AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH PRZEZNACZONYCH DO OBROTU

	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020	1.01.2019 - 30.06.2019	1.04.2019 - 30.06.2019
Wynik na instrumentach dłużnych	7 197	10 530	(1 715)	(605)
Wynik na instrumentach pochodnych	24 952	11 898	33 311	14 246
Wynik z pozostałych operacji finansowych	(10)	(23)	28	(92)
Razem	32 139	22 405	31 624	13 549

7) WYNIK Z TYTUŁU AKTYWÓW FINANSOWYCH NIEPRZEZNACZONYCH DO OBROTU WYCENIANYCH OBOWIĄZKOWO WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY

	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020	1.01.2019 - 30.06.2019	1.04.2019 - 30.06.2019
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(26 417)	(14 738)	(5 101)	(172)
Wynik na instrumentach kapitałowych	0	0	0	0
Wynik na instrumentach dłużnych	7 487	7 487	15 633	6 651
Razem	(18 930)	(7 251)	10 532	6 479

Werdykt Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie zwrotu prowizji w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu

W dniu 11 września 2019 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzekł w sprawie Lexitor przeciwko SKOK Stefczyka, Santander Consumer Bank i mBank (sprawa C 383/18), w której stwierdził, że konsument ma prawo żądać zmniejszenia całkowitej kwoty kosztów pożyczki na którą składają się odsetki i koszty przypadające na pozostały okres obowiązywania umowy w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu.

Biorąc pod uwagę ten werdykt, Grupa utworzyła w roku 2019 rezerwę w wysokości 66,4 mln PLN (w ciężar dochodów odsetkowych netto i pozostałych kosztów operacyjnych) i 60,5 miliona w I połowie roku 2020 (w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych), na potencjalne zwroty dla klientów. Rezerwa została oszacowana na podstawie maksymalnej kwoty potencjalnych zwrotów i prawdopodobieństwa dokonania płatności. Adekwatność tej rezerwy będzie weryfikowana w przyszłości i będzie zależała od wyjaśnienia implikacji werdyktu oraz ilości umów i kwot do zwrotu.

8) KOSZTY ADMINISTRACYJNE

	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020	1.01.2019 - 30.06.2019	1.04.2019 - 30.06.2019
Koszty pracownicze	(451 200)	(207 448)	(372 216)	(199 661)
Wynagrodzenia	(376 594)	(171 922)	(305 232)	(164 636)
Narzuty na wynagrodzenia	(64 854)	(30 507)	(53 915)	(28 370)
Świadczenia na rzecz pracowników, w tym:	(9 752)	(5 019)	(13 069)	(6 655)
- rezerwy na odprawy emerytalne	(2 780)	(1 608)	(2 125)	(1 074)
- rezerwy na niewykorzystane urlopy	(19)	(11)	24	74
- pozostałe	(6 953)	(3 400)	(10 968)	(5 655)
Pozostałe koszty administracyjne	(364 612)	(143 798)	(310 770)	(132 269)
Koszty reklamy, promocji i reprezentacji	(30 094)	(15 993)	(26 888)	(20 093)
Koszty informatyki i łączności	(66 040)	(31 186)	(59 875)	(35 617)
Koszty wynajmu	(40 319)	(19 238)	(36 879)	(18 493)
Koszty utrzymania budynków, wyposażenia, materiałów	(28 410)	(14 564)	(18 748)	(10 121)
Koszty bankomatów i obsługi gotówki	(14 473)	(6 932)	(10 304)	(5 347)
Koszty usług doradczych, audytowych, prawniczych, tłumaczeń	(15 123)	(9 540)	(19 762)	(14 043)
Podatki i opłaty różne	(17 124)	(8 509)	(13 403)	(7 292)
Koszty KIR	(3 882)	(1 912)	(3 225)	(1 848)
Koszty PFRON	(4 378)	(2 220)	(3 057)	(1 656)
Koszty BFG	(113 066)	(27 991)	(96 050)	(12 028)
Koszty Nadzoru Finansowego	(5 223)	(2 722)	(3 393)	(1 772)
Pozostałe	(26 480)	(2 991)	(19 186)	(3 959)
Razem	(815 812)	(351 246)	(682 988)	(331 932)

9) KOSZTY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH

	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020	1.01.2019 - 30.06.2019	1.04.2019 - 30.06.2019
Z tytułu odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(320 705)	(201 229)	(217 414)	(151 191)
Utworzenie odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(906 546)	(407 395)	(546 219)	(311 130)
Odwrocenie odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	560 729	195 382	315 043	150 857
Kwoty odzyskane z tytułu kredytów uprzednio spisanych w ciężar rezerw	25 087	10 783	12 389	7 173
Sprzedaż wierzytelności	(16)	(16)	1 447	1 447
Pozostałe ujęte bezpośrednio w Rachunku Zysków i Strat	41	17	(74)	462
Z tytułu odpisów dla papierów wartościowych	50	50	(6)	(6)
Utworzenie odpisów dla papierów wartościowych	0	0	(6)	(6)
Odwrocenie odpisów dla papierów wartościowych	50	50	0	0
Z tytułu odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	(2 979)	(890)	240	(2 889)
Utworzenie odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	(46 881)	(15 040)	(24 296)	(11 074)
Odwrocenie odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	43 902	14 150	24 536	8 185
Razem	(323 634)	(202 069)	(217 180)	(154 086)

10) PODATEK DOCHODOWY

10A. PODATEK DOCHODOWY UJĘTY W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT

	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020	1.01.2019 - 30.06.2019	1.04.2019 - 30.06.2019
Bieżący podatek	(161 618)	(78 601)	(173 792)	(93 726)
Bieżący rok	(164 072)	(81 055)	(173 792)	(93 726)
Korekta lat ubiegłych	2 454	2 454	0	0
Podatek odroczoney:	47 406	24 058	40 225	32 867
Powstanie i odwrócenie różnic przejściowych	18 709	(4 720)	40 486	32 542
Powstanie / (Wykorzystanie) straty podatkowej	28 697	28 778	(261)	325
Razem obciążenie podatkowe w rachunku zysków i strat	(114 212)	(54 543)	(133 567)	(60 859)

10B. EFEKTYWNA STAWKA PODATKOWA

	1.01.2020 - 30.06.2020	1.04.2020 - 30.06.2020	1.01.2019 - 30.06.2019	1.04.2019 - 30.06.2019
Wynik finansowy brutto	185 937	108 139	467 190	234 516
Ustawowa stawka podatkowa	19%	19%	19%	19%
Podatek dochodowy wg obowiązującej stawki podatkowej 19%	(35 328)	(20 546)	(88 766)	(44 558)
Wpływ różnic trwałych na obciążenia podatkowe:	(81 338)	(36 451)	(44 801)	(16 301)
Przychody niepodlegające opodatkowaniu	6 301	6 227	6 239	648
Przychody z tytułu dywidend	524	524	396	413
Rozwiązanie pozostałych rezerw	1 992	1 952	5 608	0
Pozostałe	3 785	3 751	235	235
Koszty nie stanowiące kosztów podatkowych	(87 639)	(42 678)	(51 040)	(16 949)
Spisanie niezrealizowanego aktywa z tytułu podatku odroczonego	(171)	(171)	(3 585)	0
Strata na zbyciu wierzytelności	(8)	(8)	0	0
Składka PFRON	(832)	(422)	(581)	(317)
Składki na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(21 483)	(5 764)	(18 254)	(2 290)
Podatek bankowy	(26 826)	(13 005)	(20 902)	(11 144)
Przychody/koszty rezerw na należności faktoringowe i leasingowe	(335)	867	(5 249)	(1 298)
Wierzytelności spisane w ciężar rezerw	(1 005)	(489)	(805)	(653)
Koszty postępowań sądowych i spraw spornych	(35 447)	(23 979)	434	(245)
Koszty amortyzacji i ubezpieczeń samochodów osobowych w części przekraczającej 150 tys. PLN	(811)	(386)	(1 098)	(570)
Pozostałe	(721)	679	(1 000)	(432)
Odliczenie podatku zapłaconego za granicą	0	0	0	0
Korekty zeznań CIT-8 za lata ubiegłe	2 454	2 454	0	0
Razem obciążenie podatkowe w Rachunku zysków i strat	(114 212)	(54 543)	(133 567)	(60 859)
Efektywna stawka podatkowa	61,43%	50,44%	28,59%	25,95%

10C. PODATEK ODROZCZONY UJĘTY BEZPOŚREDNIO W KAPITALE WŁASNYM

	30.06.2020	31.03.2020	31.12.2019	30.06.2019
Wycena papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(67 838)	(31 822)	(22 559)	(20 244)
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	6 996	1 652	5 487	5 710
Zyski /(straty) aktuarialne	628	628	628	489
Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitałach	(60 214)	(29 542)	(16 444)	(14 045)

Dnia 31 grudnia 2019 r. Podatkowa Grupa Kapitałowa Banku Millennium (PGK) zakończyła swój byt prawny. Strony PGK (Bank Millennium S.A., Millennium Service Sp. z o.o. i Millennium Goodie Sp. z o.o.) nie przedłużyły umowy na następne lata. Oznacza to, że za 2020 r. każda ze spółek rozlicza podatek dochodowy od osób prawnych indywidualnie.

Kontrola zryczałtowanego podatku dochodowego od osób prawnych za lata 2015-16

W dniu 12 lutego 2019 r. zostały wszczęte przez Naczelnika Zachodniopomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Szczecinie (ZUCS) kontrole celno-skarbowe w zakresie prawidłowości rozliczeń z tytułu zryczałtowanego podatku dochodowego od osób prawnych za lata 2015 i 2016. W dniu 17 grudnia 2019 r. Bank otrzymał wyniki tych kontroli z dnia 13 grudnia 2019 r., w których zakwestionowano zwolnienie ze zryczałtowanego podatku dochodowego od osób prawnych odsetek od obligacji Banku wypłacanych w tych latach do spółki MB Finance AB z siedzibą w Szwecji stanowiących zabezpieczenie 10-letnich obligacji podporządkowanych o wartości nominalnej 150 mln EURO wyemitowanych przez ten podmiot w grudniu 2007 r. (umorzonych w grudniu 2017 r.). Zaległy zryczałtowany podatek dochodowy od osób prawnych za te dwa lata wynosi łącznie ok. 6,7 mln PLN. Bank nie zgadza się z wynikami kontroli, nie skorzystał z prawa do korekty rozliczeń ww. podatku za lata 2015-16 i tym samym kontrola celno-skarbowa przekształciła się z mocy prawa w postępowanie podatkowe, w której ZUCS wyda swoją finalną decyzję. Bank otrzymał ekspertyzę prawną z dnia 29 stycznia 2020 r. profesorów z Katedry Prawa Finansów Publicznych Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, w świetle której stanowisko ZUCS wyrażone w wynikach kontroli zostało uznane za niezgodne z przepisami prawa podatkowego.

11) AKTYWA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU

11A. AKTYWA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU

	30.06.2020	31.03.2020	31.12.2019	30.06.2019
Dłużne papiery wartościowe	337 016	605 713	874 033	698 615
Papiery wartościowe Skarbu Państwa	337 016	605 713	874 033	698 615
a) bony	0	0	0	0
b) obligacje	337 016	605 713	874 033	698 615
Pozostałe papiery wartościowe	0	0	0	0
a) notowane	0	0	0	0
b) nienotowane	0	0	0	0
Instrumenty kapitałowe	212	50	210	290
Kwotowane na aktywnym rynku	212	50	210	290
a) podmiotów finansowych	44	0	0	59
b) podmiotów niefinansowych	168	50	210	231
Korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	0	0	803	2 563
Dotatnia wycena pochodnych instrumentów finansowych	141 929	189 809	111 682	95 459
Razem	479 157	795 572	986 728	796 927

11B. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU - WYCENA POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH I KOREKTA Z TYTUŁU RACHUNKOWOŚCI ZABEZPIECZEŃ WARTOŚCI GODZIWEJ ORAZ POZYCJE KRÓTKIE WG STANU NA:

	Wartości godziwe 30.06.2020			Wartości godziwe 31.03.2020		
	Razem	Aktywa	Pasywa	Razem	Aktywa	Pasywa
1. Instrumenty pochodne na stopę procentową	(19 419)	39 576	58 995	(5 893)	38 108	44 001
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	0	0	0	0	0	0
Swapy na stopę procentową (IRS)	(19 424)	39 454	58 878	(5 875)	38 033	43 908
Pozostałe kontrakty na stopę procentową: opcje	5	122	117	(18)	75	93
2. Walutowe instrumenty pochodne*	28 717	62 143	33 426	(55 507)	95 479	150 986
Kontrakty walutowe	(1 429)	10 604	12 033	13 454	33 899	20 445
Swapy walutowe	30 105	46 798	16 693	(62 504)	55 765	118 269
Pozostałe kontrakty walutowe (CIRS)	41	4 741	4 700	(6 457)	5 815	12 272
Opcje walutowe	0	0	0	0	0	0
3. Instrumenty wbudowane	(33 188)	2 910	36 098	(45 120)	4 583	49 703
Opcje wbudowane w depozyty	(32 577)	0	32 577	(43 724)	0	43 724
Opcje wbudowane w emitowane papiery wartościowe	(611)	2 910	3 521	(1 396)	4 583	5 979
4. Opcje na indeksy	35 888	37 300	1 412	49 055	51 639	2 584
Wycena pochodnych instrumentów finansowych, RAZEM	11 998	141 929	129 931	(57 465)	189 809	247 274
Wycena pozycji zabezpieczanych z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	-	0	0	-	0	0
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży dłużnych papierów wartościowych	-	-	70 298	-	-	65 675

* Wartość nominalna dla instrumentów pochodnych dwuwalutowych prezentowana jest w kwocie stanowiącej sumę obydwu stron transakcji wyrażonych w PLN.

	Wartości godziwe 31.12.2019			Wartości godziwe 30.06.2019		
	Razem	Aktywa	Pasywa	Razem	Aktywa	Pasywa
1. Instrumenty pochodne na stopę procentową	9 642	28 109	18 467	4 896	27 393	22 497
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	0	0	0	0	0	0
Swapy na stopę procentową (IRS)	9 639	28 028	18 389	4 896	27 393	22 497
Pozostałe kontrakty na stopę procentową: opcje	3	81	78	0	0	0
2. Walutowe instrumenty pochodne*	(48 269)	18 036	66 305	(54 305)	12 634	66 939
Kontrakty walutowe	(15 946)	3 128	19 074	(3 153)	5 565	8 718
Swapy walutowe	(28 682)	14 241	42 923	(47 703)	6 312	54 015
Pozostałe kontrakty walutowe (CIRS)	(3 641)	667	4 308	(3 449)	757	4 206
Opcje walutowe	0	0	0	0	0	0
3. Instrumenty wbudowane	(60 944)	1 284	62 228	(51 683)	1 218	52 901
Opcje wbudowane w depozyty	(55 654)	0	55 654	(44 743)	0	44 743
Opcje wbudowane w emitowane papiery wartościowe	(5 290)	1 284	6 574	(6 940)	1 218	8 158
4. Opcje na indeksy	61 294	64 253	2 959	52 387	54 214	1 827
Wycena pochodnych instrumentów finansowych, RAZEM	(38 277)	111 682	149 959	(48 705)	95 459	144 164
Wycena pozycji zabezpieczanych z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	-	803	776	-	2 563	2 477
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży dłużnych papierów wartościowych	-	-	202 265	-	-	85 590

* Wartość nominalna dla instrumentów pochodnych dwuwalutowych prezentowana jest w kwocie stanowiącej sumę obydwu stron transakcji wyrażonych w PLN.

12) AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ INNE CAŁKOWITE DOCHODY

	30.06.2020	31.03.2020	31.12.2019	30.06.2019
Dłużne papiery wartościowe	26 075 830	22 095 354	21 840 521	18 696 627
Papiery wartościowe Skarbu Państwa	25 702 392	21 315 376	20 664 511	17 622 810
a) bony	809 614	0	0	0
b) obligacje	24 892 778	21 315 376	20 664 511	17 622 810
Papiery wartościowe banku centralnego	0	599 967	999 916	897 883
a) bony	0	599 967	999 916	897 883
b) obligacje	0	0	0	0
Pozostałe papiery wartościowe:	373 438	180 011	176 094	175 934
a) notowane	373 438	180 011	176 094	175 934
b) nienotowane	0	0	0	0
Udziały i akcje w innych jednostkach	29 676	29 631	29 643	29 340
Inne instrumenty finansowe	0	0	0	0
Razem	26 105 506	22 124 985	21 870 164	18 725 967

13) KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM

13A. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM OBOWIĄZKOWO WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Wartość bilansowa:	30.06.2020	31.03.2020	31.12.2019	30.06.2019
Obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat *	1 480 998	1 475 514	1 498 195	1 341 424
- Przedsiębiorstwa	13 163	15 653	18 435	19 130
- Osoby prywatne	1 467 759	1 459 789	1 479 645	1 322 107
- Sektor instytucji rządowych i samorządowych	76	72	115	187
* Powyższe dane uwzględniają korektę z tytułu wyceny do wartości godziwej w wysokości:	(109 935)	(97 070)	(84 519)	(69 637)

Grupa wyodrębnia ekspozycje kredytowe zawierające w definicji oprocentowania dźwignię finansową/mnożnik i ujmuje w niniejszym sprawozdaniu finansowym jako „Aktywa finansowe inne niż przeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat - Kredyty i zaliczki. Zapisy MSSF9 wskazują iż cecha mnożnika powoduje modyfikację pieniądza w czasie i konieczność wyceny do wartości godziwej, jednakże sens ekonomiczny tych transakcji czyli zarządzanie portfelem nieoparte o wartość godziwą i utrzymywanie portfela w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy jest charakterystyczne dla portfeli wycenianych według zamortyzowanego kosztu.

Bank dokonuje spisania wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych w przypadku gdy nie istnieje uzasadnione prawdopodobieństwo odzyskania w całości (spisanie całkowite) lub części (spisanie częściowe) danego składnika aktywów finansowych. W następstwie dokonania spisania częściowych Bank przeniósł do ewidencji pozabilansowej (pomniejszając wartość bilansową brutto wierzytelności) odsetki karne w wysokości 543 milionów złotych według stanu na dzień 30 czerwca 2020 r.

13B. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU

	Wartość bilansowa brutto			Skumulowana utrata wartości			Wartość bilansowa netto
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	
Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu, wg stanu na 30.06.2020	65 201 990	3 584 639	3 488 430	(346 709)	(194 165)	(1 707 335)	70 026 850
- Przedsiębiorstwa	16 215 232	1 460 172	875 337	(139 886)	(36 170)	(470 537)	17 904 148
- Osoby prywatne	48 663 041	2 124 197	2 607 277	(205 500)	(157 994)	(1 235 925)	51 795 096
- Sektor instytucji rządowych i samorządowych	323 717	270	5 816	(1 323)	(1)	(873)	327 606
Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu, wg stanu na 31.03.2020	66 063 173	3 147 017	3 435 785	(290 518)	(182 564)	(1 602 824)	70 570 069
- Przedsiębiorstwa	17 016 034	1 390 902	884 845	(135 341)	(34 405)	(437 314)	18 684 721
- Osoby prywatne	48 702 086	1 756 057	2 544 911	(153 980)	(148 159)	(1 165 174)	51 535 741
- Sektor instytucji rządowych i samorządowych	345 053	58	6 029	(1 197)	0	(336)	349 607
Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu, wg stanu na 31.12.2019	63 662 781	3 216 123	3 199 909	(273 822)	(187 580)	(1 500 216)	68 117 195
- Przedsiębiorstwa	16 729 589	1 420 459	858 535	(134 939)	(34 301)	(432 961)	18 406 382
- Osoby prywatne	46 740 709	1 795 651	2 341 374	(138 457)	(153 279)	(1 067 255)	49 518 743
- Sektor instytucji rządowych i samorządowych	192 483	13	0	(426)	0	0	192 070
Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu, wg stanu na 30.06.2019	62 294 192	3 078 389	2 938 832	(332 384)	(149 267)	(1 315 977)	66 513 785
- Przedsiębiorstwa	16 198 779	1 703 703	793 265	(161 782)	(51 542)	(406 087)	18 076 336
- Osoby prywatne	45 863 874	1 374 673	2 145 567	(169 809)	(97 725)	(909 890)	48 206 690
- Sektor instytucji rządowych i samorządowych	231 539	13	0	(793)	0	0	230 759

13C. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM

	30.06.2020		31.03.2020	
	Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Wyceniane wg wartości godziwej*	Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Wyceniane wg wartości godziwej*
Kredyty i pożyczki udzielone	64 949 294	676 357	65 181 723	666 703
▪ podmiotom gospodarczym	11 888 949		12 480 708	
▪ klientom indywidualnym	52 922 417	676 357	52 550 494	666 703
▪ jednostkom budżetowym	137 928		150 521	
Należności z tytułu kart płatniczych	87 219	804 641	92 038	808 811
▪ od podmiotów gospodarczych	75	13 239	69	15 725
▪ od klientów indywidualnych	87 144	791 402	91 969	793 086
Skupione wierzytelności	175 419		175 287	
▪ podmiotów gospodarczych	175 419		175 287	
▪ jednostek budżetowych	0		0	
Zrealizowane gwarancje i poręczenia	7 508		2 560	
Dłużne papiery wartościowe uprawnione do redyskonta w Banku Centralnym	3 247		3 181	
Należności z tytułu leasingu finansowego	6 636 169		6 794 394	
Inne	3 998		4 039	
Odsetki	412 205		392 753	
Razem	72 275 059	1 480 998	72 645 975	1 475 514
Odpisy aktualizujące wartość należności	(2 248 209)	-	(2 075 906)	-
Razem wartość bilansowa	70 026 850	1 480 998	70 570 069	1 475 514
* Powyższe dane uwzględniają korektę z tytułu wyceny do wartości godziwej w wysokości:	-	(109 935)	-	(97 070)

W roku 2020 Grupa zmieniła zasadę rachunkowości i dokonała alokacji części rezerw utworzonych na ryzyko prawne z tytułu walutowych kredytów hipotecznych do portfela kredytowego, dokonano też stosownej korekty danych porównywalnych według stanu na 31 grudnia 2019 prezentowanych w niniejszym sprawozdaniu finansowym (więcej informacji na ten temat zaprezentowano w Rozdziale 2 „Wstęp i polityka rachunkowości”).

	31.12.2019		30.06.2019	
	Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Wyceniane wg wartości godziwej*	Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Wyceniane wg wartości godziwej*
Kredyty i pożyczki udzielone	62 539 055	640 622	60 922 698	537 979
▪ podmiotom gospodarczym	11 959 871		11 748 551	
▪ klientom indywidualnym	50 432 689	640 622	48 987 316	537 979
▪ jednostkom budżetowym	146 495		186 830	
Należności z tytułu kart płatniczych	98 810	857 573	123 392	803 445
▪ od podmiotów gospodarczych	124	18 550	230	19 317
▪ od klientów indywidualnych	98 686	839 023	123 162	784 128
Skupione wierzytelności	229 982		269 726	
▪ podmiotów gospodarczych	224 809		269 726	
▪ jednostek budżetowych	5 173		0	
Zrealizowane gwarancje i poręczenia	1 368		11 716	
Dłużne papiery wartościowe uprawnione do redyskonta w Banku Centralnym	3 595		3 255	
Należności z tytułu leasingu finansowego	6 826 605		6 669 905	
Inne	2 180		4 059	
Odsetki	377 218		306 662	
Razem	70 078 813	1 498 195	68 311 413	1 341 424
Odписy aktualizujące wartość należności	(1 961 618)	-	(1 797 628)	-
Razem wartość bilansowa	68 117 195	1 498 195	66 513 785	1 341 424
* Powyższe dane uwzględniają korektę z tytułu wyceny do wartości godziwej w wysokości:	-	(84 519)	-	(69 637)

13D. JAKOŚĆ PORTFELA KREDYTÓW I POŻYCZEK WYCENIANYCH WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU

	30.06.2020	31.03.2020	31.12.2019	30.06.2019
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (brutto)	72 275 059	72 645 975	70 078 813	68 311 413
z rozpoznaną utratą wartości	3 488 430	3 435 785	3 199 909	2 938 832
bez rozpoznanej utraty wartości	68 786 629	69 210 190	66 878 904	65 372 581
Odпис aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(2 248 209)	(2 075 906)	(1 961 618)	(1 797 628)
na ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	(1 707 335)	(1 602 824)	(1 500 216)	(1 315 977)
na ekspozycje bez rozpoznanej utraty wartości	(540 874)	(473 082)	(461 402)	(481 651)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto):	70 026 850	70 570 069	68 117 195	66 513 785

13E. PODZIAŁ KREDYTÓW I POŻYCZEK WYCENIANYCH WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU ZE WZGLĘDU NA METODĘ SZACUNKU UTRATY WARTOŚCI

	30.06.2020	31.03.2020	31.12.2019	30.06.2019
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (brutto)	72 275 059	72 645 975	70 078 813	68 311 413
wyceniane indywidualnie	859 130	873 253	832 630	753 528
wyceniane portfelowo	71 415 929	71 772 722	69 246 183	67 557 885
Odпис aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(2 248 209)	(2 075 906)	(1 961 618)	(1 797 628)
utworzony na bazie analizy indywidualnej	(368 829)	(352 566)	(348 300)	(360 633)
utworzony na bazie analizy kolektywnej	(1 879 380)	(1 723 340)	(1 613 318)	(1 436 995)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto):	70 026 850	70 570 069	68 117 195	66 513 785

13F. PODZIAŁ KREDYTÓW I POŻYCZEK WYCENIANYCH WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU ZE WZGLĘDU NA RODZAJ KLIENTÓW

	30.06.2020	31.03.2020	31.12.2019	30.06.2019
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (brutto)	72 275 059	72 645 975	70 078 813	68 311 413
korporacyjnym	18 880 544	19 642 921	19 201 079	18 927 299
indywidualnym	53 394 515	53 003 054	50 877 734	49 384 114
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(2 248 209)	(2 075 906)	(1 961 618)	(1 797 628)
utworzony na należności od klientów korporacyjnych	(648 790)	(608 593)	(602 627)	(620 204)
utworzony na należności od klientów indywidualnych	(1 599 419)	(1 467 313)	(1 358 991)	(1 177 424)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto):	70 026 850	70 570 069	68 117 195	66 513 785

13G. ZMIANA STANU ODPISÓW Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI KREDYTÓW I POŻYCZEK WYCENIANYCH WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU

	01.01.2020 - 30.06.2020	01.01.2020 - 31.03.2020	01.01.2019 - 31.12.2019	01.01.2019 - 30.06.2019
Stan na początek okresu	1 961 618	1 961 618	1 758 867	1 758 867
Zmiana w wartości rezerw:	286 591	114 288	202 751	38 761
Odpisy dokonane w okresie	906 546	499 151	1 194 987	546 219
Wartości spisane w ciężar odpisów	(96 140)	(52 968)	(302 480)	(205 513)
Odwrócenie odpisów w okresie	(560 729)	(365 347)	(754 495)	(315 043)
Sprzedaż wierzytelności	0	0	0	0
Utworzenie KOIM*	19 260	9 375	45 900	11 577
Zmiana z tytułu różnic kursowych	14 398	21 447	5 179	(7)
Inne	3 256	2 630	13 661	1 528
Stan na koniec okresu	2 248 209	2 075 906	1 961 618	1 797 628

* Zgodnie z MSSF9 Grupa nalicza odsetki od portfela kredytowego z rozpoznaną utratą wartości od wartości ekspozycji netto. W tym celu naliczana jest i ujmowana jako pomniejszenie przychodów odsetkowych tak zwana korekta odsetek impairmentowych („KOIM”). Przedmiotowa korekta w bilansie prezentowana jest jako odpis z tytułu utraty wartości, w konsekwencji uzgodnienie zmiany stanu odpisów z tytułu utraty wartości wymaga uwzględnienia korekty KOIM ujmowanej w przychodach odsetkowych.

Grupa posiada w bilansie aktywa POCI w efekcie rozpoznania kredytów z rozpoznaną utratą wartości po połączeniu z Euro Bank S.A. i przejęciu SKOK Piast. W momencie połączenia przedmiotowe aktywa zostały ujęte w księgach Banku według wartości godziwej.

Wartość aktywów POCI przedstawia się następująco:

	Wartość bilansowa brutto	Skumulowana utrata wartości	Wartość bilansowa netto
30.06.2020			
- Przedsiębiorstwa	101	(23)	78
- Osoby prywatne	448 650	(47 659)	400 991
- Sektor instytucji rządowych i samorządowych	0	0	0
31.03.2020			
- Przedsiębiorstwa	101	(23)	78
- Osoby prywatne	501 536	(45 914)	455 622
- Sektor instytucji rządowych i samorządowych	0	0	0

	Wartość bilansowa brutto	Skumulowana utrata wartości	Wartość bilansowa netto
31.12.2019			
- Przedsiębiorstwa	101	(23)	78
- Osoby prywatne	523 989	(45 236)	478 753
- Sektor instytucji rządowych i samorządowych	0	0	0
30.06.2019			
- Przedsiębiorstwa	101	(23)	78
- Osoby prywatne	551 185	(1 700)	549 485
- Sektor instytucji rządowych i samorządowych	0	0	0

13H. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU WG STRUKTURY WALUTOWEJ

	30.06.2020	31.03.2020	31.12.2019	30.06.2019
W walucie polskiej	53 441 206	52 692 601	51 524 094	49 327 730
W walutach obcych (po przeliczeniu na zł):	18 833 853	19 953 374	18 554 719	18 983 683
waluta: USD	183 518	240 542	106 179	200 645
waluta: EUR	3 657 369	3 971 202	3 816 004	3 739 349
waluta: CHF	14 988 047	15 733 235	14 623 768	15 035 211
pozostałe waluty	4 919	8 395	8 768	8 478
Razem brutto	72 275 059	72 645 975	70 078 813	68 311 413

14) AKTYWA WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU INNE NIŻ KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM

14A. AKTYWA WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU INNE NIŻ KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM

30.06.2020	Wartość bilansowa brutto			Skumulowana utrata wartości			Wartość bilansowa netto
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	
Instrumenty dłużne	43 883	0	0	(4)	0	0	43 879
Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym	875 837	0	0	0	0	0	875 837
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	65 376	0	0	0	0	0	65 376

31.03.2020	Wartość bilansowa brutto			Skumulowana utrata wartości			Wartość bilansowa netto
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	
Instrumenty dłużne	48 409	0	0	(54)	0	0	48 355
Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym	2 018 927	0	0	0	0	0	2 018 927
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	111 943	0	0	0	0	0	111 943

31.12.2019	Wartość bilansowa brutto			Skumulowana utrata wartości			Wartość bilansowa netto
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	
Instrumenty dłużne	48 207	0	0	(54)	0	0	48 153
Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym	784 277	0	0	0	0	0	784 277
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	205 439	0	0	0	0	0	205 439

30.06.2019	Wartość bilansowa brutto			Skumulowana utrata wartości			Wartość bilansowa netto
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	
Instrumenty dłużne	56 907	0	0	(26)	0	0	56 881
Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym	711 658	0	0	(16)	0	0	711 642
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	73 659	0	0	0	0	0	73 659

14B. INSTRUMENTY DŁUŻNE

	30.06.2020	31.03.2020	31.12.2019	30.06.2019
banki i inne instytucje monetarne	0	0	0	0
pozostałe przedsiębiorstwa	0	0	0	0
sektor budżetowy	43 879	48 355	48 153	56 881
Razem	43 879	48 355	48 153	56 881

14C. LOKATY ORAZ KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE BANKOM I INNYM INSTYTUCJOM MONETARNYM

	30.06.2020	31.03.2020	31.12.2019	30.06.2019
Rachunki bieżące	252 895	289 856	213 459	259 431
Lokaty	622 476	1 728 445	570 036	450 911
Odsetki	466	626	782	1 316
Razem należności brutto	875 837	2 018 927	784 277	711 658
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	0	0	0	(16)
Razem należności netto	875 837	2 018 927	784 277	711 642

14D. TRANSAKcje Z PRYZRZECZENIEM ODKUPU

	30.06.2020	31.03.2020	31.12.2019	30.06.2019
banki i inne instytucje monetarne	65 376	88 326	90 707	73 653
pozostałe przedsiębiorstwa	0	23 614	114 718	0
odsetki	0	3	14	6
Razem	65 376	111 943	205 439	73 659

15) INSTRUMENTY POCHODNE - RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ

15A. RELACJE ZABEZPIEZAJĄCE

Poniżej zaprezentowano szczegółowe informacje na temat stosowanych przez Grupę relacji zabezpieczających, pozycji wyznaczonych jako zabezpieczane i zabezpieczające oraz prezentacji wyniku (wg stanu na 30.06.2020 r.):

	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel złotych kredytów hipotecznych	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel walutowych kredytów hipotecznych oraz finansujących je zobowiązań złotych
Opis relacji zabezpieczającej	Grupa zabezpiecza ryzyko zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez złotowe kredyty hipoteczne. Zmienność przepływów pieniężnych wynika z ryzyka stopy procentowej.	Grupa zabezpiecza ryzyko zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez walutowe kredyty hipoteczne oraz przez zobowiązania złotowe stanowiące bazę finansową dla tych kredytów. Zmienność przepływów pieniężnych wynika z ryzyka walutowego oraz ryzyka stopy procentowej.
Pozycje zabezpieczane	Przepływy pieniężne wynikające z portfela złotych kredytów hipotecznych.	Przepływy pieniężne wynikające z portfela walutowych kredytów hipotecznych oraz finansujących je depozytów złotych i wyemitowanych złotych dłużnych papierów wartościowych.
Instrumenty zabezpieczające	Transakcje IRS	Transakcje CIRS
Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających	Efektywna część wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w kapitale z aktualizacji wyceny; odsetki zarówno od instrumentów zabezpieczających jaki i od instrumentów zabezpieczanych ujmowane są w wyniku odsetkowym. Nieefektywną część wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w rachunku zysków i strat jako wynik na instrumentach wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.	Efektywna część wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w kapitale z aktualizacji wyceny. Nieefektywną część wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w rachunku zysków i strat jako wynik na instrumentach wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel wyemitowanych zobowiązań złotych	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych z tytułu przyszłych przychodów i kosztów odsetkowych denominowanych w walutach obcych
Opis relacji zabezpieczającej	Grupa zabezpiecza ryzyko zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez wyemitowane zobowiązania złotowe. Zmienność przepływów pieniężnych wynika z ryzyka stopy procentowej.	Grupa zabezpiecza ryzyko zmienności przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu walutowych przychodów i kosztów odsetkowych. Zmienność przepływów pieniężnych wynika z ryzyka walutowego.
Pozycje zabezpieczane	Przepływy pieniężne wynikające z portfela wyemitowanych zobowiązań złotych.	Przepływy pieniężne z tytułu przyszłych przychodów i kosztów odsetkowych denominowanych w walutach obcych.
Instrumenty zabezpieczające	Transakcje IRS	Pozycja walutowa wynikająca z rozpoznanych przyszłych zobowiązań leasingowych.
Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających	Efektywna część wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w kapitale z aktualizacji wyceny; odsetki zarówno od instrumentów zabezpieczających jaki i od instrumentów zabezpieczanych ujmowane są w wyniku odsetkowym. Nieefektywną część wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w rachunku zysków i strat jako wynik na instrumentach wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.	Efektywna część rewaluacji spot instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w kapitale z aktualizacji wyceny. Nieefektywną część wyceny pozycji zabezpieczającej ujmowana jest w rachunku zysków i strat jako wynik na instrumentach wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel zmiennoprocentowych walutowych kredytów hipotecznych	Zabezpieczenie wartości godziwej instrumentu dłużnego o stałej stopie procentowej
Opis relacji zabezpieczającej	Grupa zabezpiecza ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej przepływów pieniężnych dla części okresu - w horyzoncie czasowym trwania transakcji zabezpieczających - z tytułu zmiennoprocentowych kredytów w walucie obcej poprzez zamianę przepływów odsetkowych w walucie obcej na przepływy złotowe.	Grupa zabezpiecza część ryzyka stopy procentowej, związanego ze zmianą wartości godziwej dłużnego instrumentu o stałej stopie procentowej wycenianego przez inne całkowite dochody, wynikającej ze zmienności rynkowych stóp procentowych.
Pozycje zabezpieczane	Przepływy pieniężne wynikające z portfela walutowych kredytów hipotecznych.	Portfel stałokuponowych dłużnych papierów wartościowych zaklasyfikowane do kategorii aktywów finansowych wycenianych wg wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody denominowane w PLN.
Instrumenty zabezpieczające	Transakcje FX Swap	Transakcje IRS
Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających	Efektywna część wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w kapitale z aktualizacji wyceny; odsetki od instrumentów zabezpieczających (rozliczone punkty swapowe) prezentowane są w marży odsetkowej. Nieefektywną część wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w rachunku zysków i strat jako wynik na instrumentach wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.	Wynik z tytułu zmiany wyceny do wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w zakresie zabezpieczanego ryzyka odnoszony jest do wyniku z tytułu rachunkowości zabezpieczeń. Pozostała część zmiany wyceny do wartości godziwej ujmowana jest w pozostałych całkowitych dochodach. Odsetki od dłużnych papierów wartościowych ujmowane są w wyniku odsetkowym. Zmiana wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych stanowiących zabezpieczenie jest prezentowana w wyniku z tytułu rachunkowości zabezpieczeń, a odsetki od tych instrumentów ujmowane są w wyniku odsetkowym.

15B. RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ - WYCENA BILANSOWA

	Wartości godziwe 30.06.2020			Wartości godziwe 31.03.2020		
	Razem	Aktywa	Pasywa	Razem	Aktywa	Pasywa
1. Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie przepływów pieniężnych związane ze stopą procentową i/lub kursem walutowym						
Kontrakty CIRS	(554 601)	86 775	641 376	(1 189 792)	0	1 189 792
Kontrakty IRS	0	0	0	0	0	0
Kontrakty FXS	(18 755)	0	18 755	(46 739)	22 195	68 934
2. Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie wartości godziwej związane ze stopą procentową						
Kontrakty IRS	(17 912)	0	17 912	(18 998)	0	18 998
3. Razem instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie	(591 268)	86 775	678 043	(1 255 529)	22 195	1 277 724

	Wartości godziwe 31.12.2019			Wartości godziwe 30.06.2019		
	Razem	Aktywa	Pasywa	Razem	Aktywa	Pasywa
1. Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie przepływów pieniężnych związane ze stopą procentową i/lub kursem walutowym						
Kontrakty CIRS	(380 312)	37 641	417 953	(233 513)	95 779	329 291
Kontrakty IRS	4 732	4 732	0	2 185	3 665	1 480
Kontrakty FXS	56	786	730	(3 224)	420	3 644
2. Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie wartości godziwej związane ze stopą procentową						
Kontrakty IRS	(8 164)	0	8 164	(4 861)	0	4 861
3. Razem instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie						
	(383 688)	43 159	426 847	(239 412)	99 864	339 276

16) ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI WYBRANYCH SKŁADNIKÓW AKTYWÓW

Odpisy aktualizujące:	inwestycyjne papiery wartościowe	rzeczowe aktywa trwałe	wartości niematerialne	aktywa trwałe do zbycia	inne aktywa
Stan na 01.01.2020	5 058	8 875	3 988	136	12 812
- Utworzenie odpisów	0	0	0	0	22 316
- Odwrócenie odpisów	(50)	0	0	0	(16 859)
- Wykorzystanie	0	0	0	0	(180)
- Pozostałe zmiany	0	(123)	0	0	0
Stan na 30.06.2020	5 008	8 752	3 988	136	18 089
Stan na 01.01.2020	5 058	8 875	3 988	136	12 812
- Utworzenie odpisów	0	0	0	0	10 176
- Odwrócenie odpisów	0	0	0	0	(8 412)
- Wykorzystanie	0	0	0	0	(59)
- Pozostałe zmiany	0	0	0	0	0
Stan na 31.03.2020	5 058	8 875	3 988	136	14 517
Stan na 01.01.2019	5 024	8 754	3 988	136	8 126
- Utworzenie odpisów	34	121	0	0	24 194
- Odwrócenie odpisów	0	0	0	0	(22 998)
- Wykorzystanie	0	0	0	0	(3 844)
- Pozostałe zmiany	0	0	0	0	7 334
Stan na 31.12.2019	5 058	8 875	3 988	136	12 812
Stan na 01.01.2019	5 024	8 754	3 988	136	8 126
- Utworzenie odpisów	6	0	0	0	7 897
- Odwrócenie odpisów	0	0	0	0	(6 595)
- Wykorzystanie	0	0	0	0	(95)
- Pozostałe zmiany	0	0	0	0	(1 783)
Stan na 30.06.2019	5 029	8 754	3 988	136	7 550

17) AKTYWA I REZERWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO

	30.06.2020			31.03.2020		
	Aktywo z tytułu odroczonego podatku	Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto	Aktywo z tytułu odroczonego podatku	Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	49 604	(17 360)	32 244	75 354	(26 371)	48 983
Wycena bilansowa instrumentów finansowych	128 652	(137 134)	(8 482)	261 022	(259 613)	1 409
Niezrealizowane należności/zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	13 284	(16 782)	(3 498)	12 927	(16 051)	(3 124)
Odsetki do zapłacenja/otrzymania od lokat i papierów wartościowych	38 250	(57 052)	(18 802)	33 777	(56 038)	(22 261)
Odsetki i dyskonto od kredytów i wierzytelności	0	(80 489)	(80 489)	1	(76 799)	(76 798)
Przychody i koszty rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	175 697	(4 590)	171 107	171 661	(1 080)	170 581
Rezerwy na kredyty stanowiące różnice przejściowe	417 414	0	417 414	394 401	0	394 401
Świadczenia pracownicze	22 468	0	22 468	22 987	0	22 987
Prawa do użytkowania	7 722	0	7 722	7 530	0	7 530
Rezerwy na koszty	17 949	0	17 949	21 735	0	21 735
Wycena aktywów inwestycyjnych, zabezpieczenia przepływów środków pieniężnych oraz zyski/straty aktuarialne odniesione w inne całkowite dochody	7 796	(68 010)	(60 214)	2 449	(31 991)	(29 542)
Straty podatkowe do odliczenia w przyszłości	38 040	0	38 040	9 262	0	9 262
Pozostałe	3 706	(1 326)	2 380	2 967	(4 205)	(1 238)
Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto	920 582	(382 743)	537 839	1 016 073	(472 148)	543 925

	31.12.2019			30.06.2019		
	Aktywo z tytułu odroczonego podatku	Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto	Aktywo z tytułu odroczonego podatku	Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	77 167	(3 807)	73 360	95 491	(4 878)	90 613
Wycena bilansowa instrumentów finansowych	83 451	(106 714)	(23 263)	55 869	(78 862)	(22 993)
Niezrealizowane należności/zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	13 753	(20 117)	(6 364)	9 468	(18 315)	(8 847)
Odsetki do zapłacenja/otrzymania od lokat i papierów wartościowych	34 958	(60 770)	(25 812)	26 849	(39 772)	(12 923)
Odsetki i dyskonto od kredytów i wierzytelności	2	(74 142)	(74 140)	2 516	(107 910)	(105 394)
Przychody i koszty rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	180 305	(1 251)	179 054	191 231	(1 239)	189 992
Rezerwy na kredyty stanowiące różnice przejściowe	363 612	0	363 612	347 378	0	347 378
Świadczenia pracownicze	21 366	0	21 366	16 223	0	16 223
Prawa do użytkowania	6 347	(33)	6 314	6 468	(2 182)	4 286
Rezerwy na koszty	22 361	0	22 361	31 479	0	31 479
Wycena aktywów inwestycyjnych, zabezpieczenia przepływów środków pieniężnych oraz zyski/straty aktuarialne odniesione w inne całkowite dochody	6 121	(22 565)	(16 444)	29 261	(21 390)	7 871
Straty podatkowe do odliczenia w przyszłości	9 343	0	9 343	1 058	0	1 058
Pozostałe	3 519	(1 388)	2 131	(21 688)	(4 687)	(26 375)
Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto	822 305	(290 787)	531 518	791 603	(279 235)	512 366

18) ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW I INNYCH INSTYTUCJI MONETARNYCH

	30.06.2020	31.03.2020	31.12.2019	30.06.2019
W rachunku bieżącym	53 609	36 149	91 893	132 727
Depozyty terminowe	221 339	262 290	320 346	560 979
Otrzymane kredyty i pożyczki	1 150 893	1 214 447	1 162 366	1 210 079
Odsetki	3 921	3 655	4 243	4 478
Razem	1 429 762	1 516 541	1 578 848	1 908 263

19) ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW

	30.06.2020	31.03.2020	31.12.2019	30.06.2019
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	63 436 308	63 328 296	61 091 901	57 638 442
Rachunki bieżące	49 654 092	46 610 922	43 720 046	39 114 584
Depozyty terminowe	13 528 393	16 461 371	17 138 725	18 197 296
Inne	157 412	147 482	125 991	222 265
Naliczone odsetki	96 411	108 521	107 139	104 297
Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	20 347 830	17 942 285	18 250 129	15 462 379
Rachunki bieżące	13 217 391	10 433 235	9 640 221	7 333 724
Depozyty terminowe	6 725 350	7 134 142	8 172 004	7 707 405
Inne	384 978	349 078	410 116	396 478
Naliczone odsetki	20 111	25 830	27 788	24 772
Zobowiązania wobec jednostek budżetowych	2 470 487	2 313 019	2 112 735	3 726 990
Rachunki bieżące	2 125 809	1 821 998	1 776 813	1 341 117
Depozyty terminowe	337 793	482 573	327 891	2 379 137
Inne	6 398	7 477	7 692	4 100
Naliczone odsetki	487	971	339	2 636
Razem	86 254 625	83 583 600	81 454 765	76 827 811

20) ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU SPRZEDANYCH DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH Z UDZIELONYM PRZYRZECZENIEM ODKUPU

	30.06.2020	31.03.2020	31.12.2019	30.06.2019
wobec Banku Centralnego	0	0	0	0
wobec pozostałych banków	0	1 055 588	90 706	20 988
wobec Klientów	0	0	0	0
odsetki	0	715	7	2
Razem	0	1 056 303	90 712	20 990

21) ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

	01.01.2020 - 30.06.2020	01.01.2020 - 31.03.2020	01.01.2019 - 31.12.2019	01.01.2019 - 30.06.2019
Stan na początek okresu	1 183 232	1 183 232	809 679	809 679
Zwiększenia, z tytułu:	10 167	6 807	840 801	805 631
emisja bankowych papierów wartościowych	488	762	233 810	214 985
zakup obligacji z Euro Bank S.A.	0	0	506 056	506 056
emisja obligacji Banku	0	0	0	0
emisja obligacji Millennium Leasing	0	0	74 750	74 750
naliczenie odsetek	9 679	6 045	26 185	9 840
Zmniejszenia, z tytułu:	(426 382)	(88 999)	(467 248)	(145 320)
wykup bankowych papierów wartościowych	(62 443)	(33 910)	(100 594)	(65 578)
wykup obligacji przejętych od Euro Bank S.A.	0	0	(250 000)	0
wykup obligacji Banku	(299 440)	0	0	(117)
wykup obligacji Millennium Leasing	(52 670)	(52 670)	(84 770)	(63 770)
wypłata odsetek	(11 829)	(2 419)	(31 884)	(15 855)
Stan na koniec okresu	767 017	1 101 040	1 183 232	1 469 990

22) ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ PODPORZĄDKOWANYCH

	01.01.2020 - 30.06.2020	01.01.2020 - 31.03.2020	01.01.2019 - 31.12.2019	01.01.2019 - 30.06.2019
Stan na początek okresu	1 546 205	1 546 205	701 883	701 883
Zwiększenia, z tytułu:	30 499	15 586	991 066	958 724
emisja obligacji podporządkowanych	0	0	830 000	830 000
przejęcie Euro Bank S.A.	0	0	100 130	100 130
naliczenie odsetek	30 499	15 586	60 936	28 594
Zmniejszenia, z tytułu:	(31 466)	(17 113)	(146 744)	(14 276)
rozliczenie długu podporządkowanego przejętego od Euro Bank S.A.	0	0	(100 000)	0
spłata odsetek	(31 466)	(17 113)	(46 744)	(14 276)
Stan zobowiązań podporządkowanych na koniec okresu	1 545 238	1 544 678	1 546 205	1 646 331

W latach 2019 i 2020 Grupa nie odnotowała żadnych opóźnień w płatności rat kapitałowych lub odsetkowych, ani nie naruszyła żadnych innych postanowień umownych wynikających ze swoich zobowiązań podporządkowanych.

23) REZERWY

23A. REZERWY

	30.06.2020	31.03.2020	31.12.2019	30.06.2019
Udzielone zobowiązania i gwarancje	56 655	55 905	53 393	52 190
Nierozstrzygnięte sprawy sporne	225 982	156 261	111 785	56 145
Ryzyko wynikające z COVID-19*	0	60 000	0	0
Razem	282 637	272 166	165 178	108 335

* Mając na uwadze wysoką niepewność co do wpływu COVID-19 na zachowania poszczególnych portfeli kredytowych Grupy (w tym spowolnienia gospodarki i wpływu programów pomocowych) Grupa zdecydowała o utworzeniu w pierwszym kwartale 2020 r. dodatkowej rezerwy w wysokości 60 milionów złotych w celu pokrycia ryzyka wynikającego z sytuacji epidemicznej i jej wpływu na gospodarkę. W drugim kwartale 2020 r. rezerwa ta została alokowana na ekspozycje kredytowe przy użyciu prognozowanych parametrów szacowania utraty wartości uwzględniających bardziej negatywny wpływ otoczenia makroekonomicznego.

23B. ZMIANA STANU REZERW NA UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA I GWARANCJE

	01.01.2020 - 30.06.2020	01.01.2020 - 31.03.2020	01.01.2019 - 31.12.2019	01.01.2019 - 30.06.2019
Stan na początek okresu	53 393	53 393	51 742	51 742
Utworzenie rezerw	46 881	31 841	71 253	24 296
Rozwiązanie rezerw	(43 902)	(29 752)	(70 312)	(24 536)
Przejęcie Euro Bank S.A.	0	0	745	745
Różnice kursowe	283	423	(35)	(57)
Stan na koniec okresu	56 655	55 905	53 393	52 190

23C. ZMIANA STANU REZERW NA NIEROZSTRZYgniĘTE SPRAWY SPORNE

	01.01.2020 - 30.06.2020	01.01.2020 - 31.03.2020	01.01.2019 - 31.12.2019	01.01.2019 - 30.06.2019
Stan na początek okresu	111 785	111 785	60 710	60 710
Utworzenie rezerw	12 561	1 131	7 913	2 344
Rozwiązanie rezerw	(10 484)	(210)	(14 332)	(3 819)
Wykorzystanie rezerw w ciągu okresu	(489)	(489)	(27 875)	(4 873)
Utworzenie rezerw na ryzyko prawne z tytułu walutowych kredytów hipotecznych	168 019	55 325	223 134	0
Alokacja do portfela kredytowego*	(61 906)	(23 475)	(139 548)	0
Reklasyfikacja	0	0	1 783	1 783
Różnice kursowe	6 496	12 194	0	0
Stan na koniec okresu	225 982	156 261	111 785	56 145

* W roku 2020 Grupa zmieniła zasadę rachunkowości i dokonała alokacji części rezerw utworzonych na ryzyko prawne z tytułu walutowych kredytów hipotecznych do portfela kredytowego, dokonano też stosownej korekty danych porównywalnych według stanu na 31 grudnia 2019 prezentowanych w niniejszym sprawozdaniu finansowym (więcej informacji na ten temat zaprezentowano w **Rozdziale 2. Wstęp i polityka rachunkowości**).

Według stanu na 30 czerwca 2020 Grupa utworzyła 12,5 mln PLN rezerw z tytułu spraw sądowych dotyczących ubezpieczenia niskiego wkładu własnego.

5. Zmiany w procesie zarządzania Ryzykiem Finansowym

Zarządzanie ryzykiem odgrywa kluczową rolę w strategii zrównoważonego i stabilnego rozwoju Grupy, służąc optymalizacji relacji pomiędzy ryzykiem i zyskiem w ramach różnych linii biznesowych, jak również utrzymaniu adekwatnego profilu ryzyka w zakresie kapitału i płynności.

W celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem oraz spójnej polityki, Grupa wdrożyła model zarządzania ryzykiem, który w sposób zintegrowany obejmuje ryzyko kredytowe, rynkowe, płynności oraz operacyjne.

Ryzyko kredytowe

W II kwartale 2020 roku Grupa Banku Millennium, zarówno w segmencie korporacyjnym, jaki i detalicznym, skupiła się na wdrożeniu inicjatyw mających na celu złagodzenie negatywnych skutków epidemii COVID-19. W pierwszej fazie kryzysu działania koncentrowały się na zapewnieniu możliwości pracy zdalnej wszystkim zespołom operacyjnym zajmującym się zarządzaniem ryzykiem, przygotowaniu zestawu dogłębnych analiz w celu lepszego zrozumienia specyfiki kryzysu i jego wpływu na gospodarkę, a co za tym idzie wpływu na jakość portfela. W wyniku prac analitycznych Grupa wprowadziła kilka zmian w Polityce kredytowej, które miały na celu zapewnienie odpowiedniej jakości portfela w nowym, bardziej wymagającym otoczeniu gospodarczym, m.in.:

- wdrożenie ostrożniejszych zasad Polityki Kredytowej dla populacji klientów o wysokiej wrażliwości na negatywne zmiany gospodarcze: wyższy poziom zabezpieczenia, zmiana równowagi między decyzją automatyczną a decyzją analityka,
- wdrożenie środków wspierających klientów, w tym wakacji kredytowych do 6 miesięcy, zgodnie z moratorium pozarządowym, które zostało opracowane pod auspicjami Związku Banków Polskich, na podstawie ustaleń z bankami będącymi członkami Związku Banków Polskich i które zostało przesłane do EBA,
- skorzystanie z rządowych programów wsparcia, np. nowe programy BGK: gwarancje kredytowe de minimis i płynności, środki wsparcia PFR.

Aby zaradzić wszystkim potencjalnym negatywnym zmianom, które mogłyby wpłynąć na jakość portfela, Grupa rozszerzyła zakres i zwiększyła częstotliwość monitorowania portfela. Cotygodniowy przegląd wszystkich kluczowych elementów wpływających na jakość portfela oraz zestaw analiz związanych z przyszłym rozwojem kosztu ryzyka pozwalają lepiej zrozumieć wpływ kryzysu na każdy z elementów determinujących jakość portfela i szybko reagować na niekorzystne zmiany.

Wdrożenie środków wspierających klientów, zwłaszcza wakacji kredytowych, stworzyło dodatkowy element niepewności w zarządzaniu ryzykiem kredytowym. Grupa przygotowuje kilka działań w obszarze windykacji, które pozwolą na szybką i odpowiednią reakcję po zakończeniu okresu wakacji kredytowych.

W obszarze ryzyka kredytowego w I półroczu 2020 roku Grupa początkowo pracowała nad udoskonaleniem narzędzi i procesów zarządzania ryzykiem kredytowym. Natomiast od momentu pojawienia się pandemii COVID-19 Grupa skupiła się na dostosowaniu regulacji, procesów kredytowych i monitorowania do zmienionych warunków, w szczególności:

- na dostosowaniu polityki kredytowej do sytuacji rynkowej;
- na aktualizacji klasyfikacji ryzyka branżowego i limitów branżowych.

Wybuch pandemii COVID-19 skłonił Grupę do podjęcia środków zaradczych. W segmencie korporacyjnym wprowadzono wakacje kredytowe dla klientów, którzy mogą mieć przejściowe problemy finansowe. Grupa skoncentrowała się na analizach portfela kredytowego i branż kredytobiorców w celu zidentyfikowania głównych ryzyk, w szczególności skoncentrowano się na klientach z największym zaangażowaniem oraz na sektorach gospodarki bardziej narażonych na skutki pandemii COVID-19. Drugim obszarem zainteresowania Banku były analizy regulacji prawnych, a także prace nad dostosowaniem regulacji wewnętrznych, procesów kredytowych i monitorowania do zmienionych warunków, również z uwzględnieniem szerokiej gamy środków wsparcia ogłoszonych przez lokalne władze.

W segmencie detalicznym zostały wdrożone wakacje kredytowe dla Klientów, którzy mogą mieć przejściowe problemy wynikające z pandemii COVID-19. Jednocześnie wdrożone zostały zmiany w polityce kredytowej, które są odpowiedzią na zmieniające się warunki rynkowe. W celu ograniczenia potencjalnego wzrostu ryzyka Bank wprowadził obowiązek dodatkowych zabezpieczeń dla wybranych transakcji kredytowych (dotyczy to, w szczególności, segmentu mikroprzedsiębiorstw), zwiększył wymagania dotyczące potwierdzania stabilności źródeł dochodu, częściej procesował sprawy w ścieżce nieautomatycznej, z udziałem analityka kredytowego. Ponadto wdrożone zostały zmiany, których celem jest poprawa jakości procesu oceny ryzyka transakcji detalicznych, przy zachowaniu dotychczasowej polityki kredytowej.

Grupa dokonuje oceny ryzyka kredytowego niezależnie od sposobu klasyfikacji portfela należności od klientów w sprawozdaniu finansowym, jako portfela wycenianego według zamortyzowanego kosztu lub portfela wycenianego według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Poniższa tabela zawiera dane dotyczące całego portfela należności od klientów w podziale na ekspozycje nieprzeterminowane oraz przeterminowane.

Zmiany w portfelu kredytowym Grupy w ciągu 6 miesięcy 2020 r. przedstawia poniższa tabela:

	30.06.2020		31.12.2019	
	Kredyty i pożyczki dla klientów	Kredyty i pożyczki dla banków	Kredyty i pożyczki dla klientów	Kredyty i pożyczki dla banków
Nieprzeterminowane i bez rozpoznanej utraty wartości	68 441 361	875 837	66 147 204	784 277
Przeterminowane*, bez rozpoznanej utraty wartości	1 838 382	0	2 377 686	0
Łącznie bez rozpoznanej utraty wartości	70 279 743	875 837	68 524 890	784 277
Z rozpoznaną utratą wartości	3 586 249	0	3 276 185	0
Razem	73 865 992	875 837	71 801 075	784 277
Odpisy z tytułu utraty wartości	(2 248 209)	0	(1 961 617)	0
Korekta do wartości godziwej**	(109 935)	0	(84 519)	0
Razem netto	71 507 848	875 837	69 754 938	784 277
Kredyty z rozpoznaną utratą wartości / kredyty ogółem	4,86%	0,00%	4,56%	0,00%

(*) Należności przeterminowane do 4 dni włącznie są traktowane jako techniczne i nie są wykazywane w tej kategorii.

(**) Korekta do wartości godziwej definiowana jest, jako różnica pomiędzy wartością nominalną i wartością godziwą portfela wycenianego według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Na korektę do wartości godziwej ma wpływ w szczególności uwzględnienie ryzyka kredytowego portfela.

Ekspozycje podlegające środkom zastosowanym w odpowiedzi na kryzys COVID-19:

Kredyty i zaliczki podlegające moratorium ustawowym i nieustawowym, Wartość brutto	Liczba dłużników	RAZEM	w tym: moratoria ustawowe	w tym: moratoria zapadłe
Kredyty i zaliczki z wnioskiem o moratorium	85 398	8 747 934		
Kredyty i zaliczki podlegające moratorium (udzielone)	85 334	8 600 294	8 600 294	990 808
W tym: Gospodarstwa domowe		6 847 398	6 847 398	420 761
W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi		5 090 234	5 090 234	352 670
W tym: Przedsiębiorstwa niefinansowe		1 752 896	1 752 896	570 047
W tym: małe i średnie przedsiębiorstwa		905 005	905 005	281 396
W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi		114 071	114 071	197

Kredyty i zaliczki podlegające moratorium ustawowym i nieustawowym wg pozostałych terminów ich obowiązywania, Wartość brutto	Pozostały termin obowiązywania moratorium				
	<= 3 miesiące	> 3 miesiące <= 6 miesięcy	> 6 miesięcy <= 9 miesięcy	> 9 miesięcy <= 12 miesięcy	> 1 rok
Kredyty i zaliczki podlegające moratorium (udzielone)	4 151 937	3 457 549	0	0	0
W tym: Gospodarstwa domowe	3 391 745	3 034 893	0	0	0
W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	2 558 759	2 178 804	0	0	0
W tym: Przedsiębiorstwa niefinansowe	760 193	422 656	0	0	0
W tym: małe i średnie przedsiębiorstwa	441 677	181 932	0	0	0
W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi	107 872	6 003	0	0	0

Kredyty i zaliczki podlegające moratorium ustawowym i nieustawowym, Wartość brutto	RAZEM	Obsługiwane		
			w tym: z odroczonej ratami kapitałowo-odsetkowymi	w tym: Instrumenty o istotnym wzroście ryzyka kredytowego od początkowego ujęcia ale bez utraty wartości (Koszyk 2)
Kredyty i zaliczki podlegające moratorium	8 600 294	8 442 123	6 770 103	487 694
W tym: Gospodarstwa domowe	6 847 398	6 710 310	6 710 310	217 854
W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	5 090 234	4 987 853	4 987 853	176 320
W tym: Przedsiębiorstwa niefinansowe	1 752 896	1 731 813	59 792	269 840
W tym: małe i średnie przedsiębiorstwa	905 005	893 912	28 113	127 399
W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi	114 071	113 925	8 362	0

Kredyty i zaliczki podlegające moratorium ustawowym i nieustawowym, Wartość brutto	Nieobsługiwane			Wpływy do kategorii Nieobsługiwane
		w tym: ekspozycje restrukturyzowane	w tym: małe prawdopodobieństwo spłaty, ale ekspozycja nie jest przeterminowana albo jest przeterminowana < = 90 dni	
Kredyty i zaliczki podlegające moratorium	158 170	137 535	137 233	10 208
W tym: Gospodarstwa domowe	137 088	137 088	136 786	10 058
W tym: <i>W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi</i>	102 381	102 381	102 381	6 419
W tym: Przedsiębiorstwa niefinansowe	21 083	447	447	151
W tym: <i>W tym: małe i średnie przedsiębiorstwa</i>	11 093	0	0	0
W tym: <i>W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi</i>	146	146	146	0

Kredyty i zaliczki podlegające moratorium ustawowym i nieustawowym, Skumulowana utrata wartości	RAZEM	Obsługiwane		
		Obsługiwane Skumulowana utrata wartości	w tym: z odroczonej ratami kapitałowo-odsetkowymi	w tym: Instrumenty o istotnym wzroście ryzyka kredytowego od początkowego ujęcia ale bez utraty wartości (Koszyk 2)
Kredyty i zaliczki podlegające moratorium	(130 109)	(81 280)	(68 555)	(18 040)
W tym: Gospodarstwa domowe	(109 886)	(65 876)	(65 876)	(12 237)
W tym: <i>W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi</i>	(57 798)	(23 601)	(23 601)	(8 749)
W tym: Przedsiębiorstwa niefinansowe	(20 222)	(15 404)	(2 679)	(5 802)
W tym: <i>W tym: małe i średnie przedsiębiorstwa</i>	(11 080)	(8 683)	(1 278)	(3 344)
W tym: <i>W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi</i>	(1 229)	(1 181)	(48)	0

Kredyty i zaliczki podlegające moratorium ustawowym i nieustawowym, Skumulowana utrata wartości	Nieobsługiwane		
	Nieobsługiwane Skumulowana utrata wartości	w tym: z odroczonej ratami kapitałowo-odsetkowymi	w tym: małe prawdopodobieństwo spłaty, ale ekspozycja nie jest przeterminowana albo jest przeterminowana < = 90 dni
Kredyty i zaliczki podlegające moratorium	(48 828)	(44 301)	(44 157)
W tym: Gospodarstwa domowe	(44 010)	(44 010)	(43 867)
W tym: <i>W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi</i>	(34 196)	(34 196)	(34 196)
W tym: Przedsiębiorstwa niefinansowe	(4 818)	(290)	(290)
W tym: <i>W tym: małe i średnie przedsiębiorstwa</i>	(2 398)	0	0
W tym: <i>W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi</i>	(48)	(48)	(48)

Informacje o nowo udzielonych Kredytach i zaliczkach podlegających publicznym programom gwarancyjnym wprowadzonym w związku z COVID-19	Wartość brutto		Wartość brutto
	RAZEM	w tym: restrukturyzowane	Wpływy do kategorii 'Nieobsługiwane'
Nowo udzielone Kredyty i zaliczki podlegające publicznym programom gwarancyjnym	121 142	0	0
W tym: Gospodarstwa domowe	0		0
W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	0		0
W tym: Przedsiębiorstwa niefinansowe	121 142	0	0
W tym: małe i średnie przedsiębiorstwa	19 443		0
W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi	0		0

Ryzyko rynkowe

Główną miarą, stosowaną przez Grupę w celu oceny ryzyka rynkowego jest parametryczny model VaR (wartość narażona na ryzyko) - spodziewana strata, która może powstać na portfelu w określonym czasie (10-dniowy okres utrzymania) oraz z określonym prawdopodobieństwem (99% poziom ufności) z tytułu niekorzystnego ruchu na rynku. Pomiar, monitorowanie oraz raportowanie ryzyka rynkowego odbywa się codziennie.

Wszystkie ewentualne przekroczenia limitów na ryzyko rynkowe są raportowane i udokumentowane oraz ratyfikowane na odpowiednim poziomie kompetencji.

Limity ograniczające ryzyko rynkowe podlegają aktualizacji przynajmniej raz w roku biorąc pod uwagę m.in. zmianę wielkość skonsolidowanych funduszy własnych, bieżącą i przewidywaną strukturę bilansu, a także sytuację rynkową. Obecnie stosowane limity obowiązują od 1 stycznia 2020 roku.

W obecnym otoczeniu rynkowym Grupa nadal działała bardzo ostrożnie. Duża zmienność na rynku w związku z globalną pandemią COVID-19 spowodowała wzrost ryzyka rynkowego i stopy procentowej Grupy. W I półroczu 2020, żaden z obowiązujących limitów ryzyka rynkowego nie został przekroczony - zarówno dla Grupy ogółem, jak i limity dla Księgi Bankowej i Księgi Handlowej osobno.

Otwarte pozycje stanowią głównie instrumenty na stopę procentową oraz instrumenty walutowe. Zgodnie ze Strategią Ryzyka przyjętą w Banku, otwarte pozycje walutowe w Banku są dozwolone, ale powinny być utrzymywane na niskim poziomie. W tym celu wprowadzono w Banku system konserwatywnych limitów na otwartą pozycję walutową (zarówno limity w ciągu dnia jak i na zamknięcie), a otwarte pozycje walutowe dozwolone są jedynie w Księdze Handlowej. W I półroczu 2020 roku całkowita pozycja walutowa (w ciągu dnia, jak również na zamknięcie) pozostawała znacznie poniżej 2% Funduszy Własnych i poniżej obowiązujących limitów maksymalnych.

Wskaźniki VaR dla Grupy, czyli łącznie dla Księgi Handlowej oraz Księgi Bankowej, wzrosły z powodu zmienności panującej na rynku spowodowanej pandemią COVID-19, ale nadal znajdowały się one poniżej obowiązujących maksymalnych limitów. W I półroczu 2020, ekspozycja VaR pozostawała średnio na poziomie ok. 63,8 mln PLN dla Grupy (26% limitu) oraz ok. 2,4 mln PLN dla Księgi Handlowej (8% limitu). Podobnie, ekspozycja na ryzyko rynkowe na koniec czerwca 2020 wynosiła ok. 68,5 mln PLN (27% limitu) oraz ok. 1,5 mln PLN dla Księgi Handlowej (5% limitu).

Ekspozycje na ryzyko rynkowe w ujęciu VaR w Księdze Handlowej w I półroczu 2020 roku, w podziale na typy ryzyka, przedstawiono w poniżej tabeli (tys. PLN).

Miary VaR dla ryzyka rynkowego w Księdze Handlowej (tys. PLN):

	30.06.2020		VaR (1 półrocze 2020)			31.12.2019	
	Ekspozycja	Wykorzystanie limitu	Średnio	Maksimum	Minimum	Ekspozycja	Wykorzystanie limitu
Ryzyko całkowite	1 470	5%	2 449	5 428	762	2455	8%
Ryzyko ogólne	1 468	5%	2 446	5 426	759	2452	8%
VaR stopy procentowej	1 429	5%	2 433	5 440	758	2451	8%
Ryzyko kursowe	164	2%	130	1 524	11	11	0%
Efekt dywersyfikacji	8,5%					0,4%	
Ryzyko szczególne	2	0%	2	2	2	2	0%

Oprócz wyżej wspomnianych ograniczeń ryzyka rynkowego, w Grupie obowiązują również limity maksymalnej straty dla portfeli rynków finansowych. Celem jest ograniczenie maksymalnej straty dla działalności handlowej Grupy. W przypadku osiągnięcia limitu dokonuje się przeglądu strategii zarządzania oraz zasadności przyjmowanej pozycji.

Ryzyko stopy procentowej w Księdze Bankowej (IRRBB)

W przypadku Księgi Bankowej, głównym składnikiem ryzyka rynkowego jest ryzyko stopy procentowej. W celu zarządzania tym ryzykiem, stosuje się następujące zasady:

- Ryzyko rynkowe wynikające z działalności bankowej jest aktywnie zabezpieczane lub podlega comiesięcznemu transferowi do obszarów, które aktywnie zarządzają ryzykiem rynkowym i podlegają pomiarowi w kategoriach ekspozycji na ryzyko oraz rachunku wyników,
- Bank stosuje naturalne zabezpieczanie pomiędzy kredytami i depozytami, jak również obligacjami o stałej stopie procentowej i instrumentami pochodnymi, do zarządzania ryzykiem stopy procentowej, przy czym głównym celem jest ochrona wyniku odsetkowego netto.

Wahania rynkowych stóp procentowych mają wpływ na wynik odsetkowy netto Grupy, zarówno w krótkim jak i w średnim horyzoncie czasu, wpływając również na jego wartość ekonomiczną w perspektywie długoterminowej. Pomiar obydwu wielkości jest komplementarny w rozumieniu pełnego zakresu ryzyka stopy procentowej w Księdze Bankowej. Z tego względu, obok codziennego pomiaru ryzyka rynkowego metodą wartości zagrożonej, pomiar ryzyka stopy procentowej obejmuje dodatkowo na bazie miesięcznej miary oparte zarówno o zyski, jak i na bazie kwartalnej o wartość ekonomiczną, w szczególności:

- Wpływu jednorazowej zmiany stóp procentowych o 100 punktów bazowych na wynik z tytułu odsetek w horyzoncie następnym 12 miesięcy,
- Wpływu szokowych zmian w przesunięciu krzywej dochodowości w górę/dół na wartość ekonomiczną kapitału (EVE), włączając scenariusze nadzorcze (standardowy test nadzorczy zakładający nagłe równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o +/- 200 punktów bazowych oraz nadzorczy test wartości odstających SOT z zestawem sześciu scenariuszy dla ryzyka stopy procentowej).

Ze względu na specyfikę polskiego systemu prawnego oprocentowanie kredytów konsumpcyjnych jest ograniczone (nie może przekroczyć dwukrotności stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego powiększonej o 7 punktów procentowych). W sytuacji obniżania stóp procentowych wpływ na dochód odsetkowy netto jest ujemny i zależy od udziału portfela kredytowego, na który wpływa nowa maksymalna stopa procentowa.

Skutki pandemii COVID-19 i jej negatywny wpływ na środowisko gospodarcze, a także obniżki stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej na posiedzeniach w dniach 17 marca, 8 kwietnia oraz 28 maja 2020 r. będą miały negatywny wpływ na działalność i wyniki finansowe Grupy. Przed wspomnianymi powyżej trzema obniżkami stóp procentowych, stopa referencyjna NBP została ustalona na 1,5%, tak aby maksymalne oprocentowanie portfela kredytowego nie mogło przekroczyć 10% rocznie. W marcu maksymalne oprocentowanie kredytów spadło natychmiast do 9%, w kwietniu do 8%, a następnie w maju do 7,2%.

Zgodnie z ujawnieniem w raportach opublikowanych w dniu 14 kwietnia oraz 2 czerwca 2020 roku, wyżej wymienione decyzje Rady Polityki Pieniężnej o obniżce stóp procentowych do historycznego minimum (obniżka stopy referencyjnej do 0,1% i stopy lombardowej do 0,5%) oraz decyzja o zmianie parametrów rezerwy obowiązkowej łącznie mogą mieć negatywny wpływ na wynik odsetkowy Grupy na poziomie pomiędzy 245 mln zł a 280 mln zł do końca roku 2020. Rzeczywisty wpływ może się wahać i głównie będzie zależny od osiąganych wyników biznesowych, zmian kosztu finansowania oraz innych, neutralizujących działań.

Jeżeli chodzi o wpływ zmian stóp procentowych na wartość ekonomiczną w perspektywie długoterminowej to wyniki nadzorczych testów warunków skrajnych wg stanu na 30 czerwca 2020 r. pokazują, że nawet w najdotkliwszym scenariuszu testu wartości odstających - zmiana wartości ekonomicznej kapitału dla Księgi Bankowej jest znacznie poniżej limitu nadzorczego wynoszącego 15% kapitału podstawowego Tier 1. Podobnie spadek EVE w standardowym scenariuszu nagłego wpływu równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o +/-200 punktów bazowych również nie przekracza nadzorczego maksimum, tj. jest poniżej 20% funduszy własnych.

Ryzyko płynności

Pomiar, monitorowanie i raportowanie ryzyka płynności odbywa się codziennie z użyciem zarówno miar określonych przez organy nadzorcze jak i wskaźników wewnętrznych, dla których zostały ustalone limity. W I półroczu 2020 r. pandemia COVID-19 miała wpływ na zachowanie światowych rynków finansowych, powodując deprecjację złotego, ograniczenie zaufania uczestników rynku poprzez zmniejszenie dostępnych możliwości finansowania, a także gwałtowny spadek aktywności na rynku skarbowych papierów wartościowych. Pomimo implikacji COVID-19 zaobserwowanych na rynku wspomnianych powyżej, Bank nie zaobserwował żadnego zagrożenia dla swojej pozycji płynnościowej ze względu na rozprzestrzenianie się pandemii. Grupa nadal charakteryzowała się solidną płynnością. Wszystkie nadzorcze i wewnętrzne wskaźniki płynności nadal pozostawały znacznie powyżej obowiązujących minimalnych limitów. Kroki podjęte w ramach standardowych i wiążących procedur zarządzania ryzykiem okazały się wystarczające do zarządzania płynnością w obecnym otoczeniu rynkowym.

Grupa zapewnia płynność w walutach obcych poprzez pożyczki bilateralne denominowane w walucie obcej, dług podporządkowany oraz transakcje swapów walutowych jak i procentowo-walutowych. Portfel swapów jest zdywersyfikowany w zakresie kontrahentów oraz terminów zapadalności. Z większością kontrahentów, Bank ma podpisane aneksy do umów ramowych, regulujące kwestie zabezpieczeń (ang. Credit Support Annex, CSA). W związku z tym, w przypadku niekorzystnych zmian kursów (deprecjacja PLN), Bank zobligowany jest do złożenia depozytu w celu zabezpieczenia rozliczenia instrumentów pochodnych w przyszłości, a w przypadku korzystnych zmian kursów (aprecjacja PLN) Bank otrzymuje depozyt zabezpieczający od kontrahenta. W żadnej z zawartych umów ramowych (zarówno międzynarodowych jak i krajowych) nie są zawarte zapisy ustanawiające związek pomiędzy ratingiem Banku a wysokością depozytów zabezpieczających. Potencjalne pogorszenie ratingu nie będzie zatem miało wpływu na sposób wyliczenia i wymianę depozytów zabezpieczających.

Grupa uwzględnia możliwość niekorzystnej zmiany kursu walut obcych, (w szczególności CHF i EUR powodującej zwiększenie potrzeb płynnościowych), analizuje jej wpływ na ryzyko płynności i uwzględnia to ryzyko w swoich planach płynnościowych.

Duża zmienność na rynku w związku z globalną pandemią COVID-19 spowodowała deprecjację złotego. Bezpośrednim efektem aprecjacji franka szwajcarskiego dla banku jest złożenie dodatkowych depozytów jako zabezpieczenie u jego kontrahentów. Potrzeby w zakresie zabezpieczenia zostały częściowo pokryte przez wzrost depozytów ogółem (zarówno depozytów zabezpieczonych, jak i niezabezpieczonych) oraz przez upłynnienie części nieobciążonych aktywów płynnościowych.

W I półroczu 2020 roku, wzrost depozytów od klientów w szybszym tempie niż kredytów, pozwolił utrzymać Grupie wskaźnik kredyty/depozyty na poziomie znacznie poniżej 100%. Wskaźnik ten wynosił 83% na koniec czerwca 2020 roku (86% na koniec grudnia 2019). Grupa kontynuowała politykę inwestowania nadwyżki płynności głównie w portfel aktywów płynnych, w szczególności w polskie papiery wartościowe o niskim ryzyku szczególnym (Polskie, skarbowe papiery wartościowe, bony skarbowe i pieniężne NBP), których udział w portfelu papierów wartościowych ogółem wynosił na koniec czerwca 2020 roku ok. 99%. W ciągu I półrocza 2020 roku, portfel ten wzrósł do poziomu ok. 26,0 miliardów PLN na koniec czerwca 2020 roku (25% aktywów ogółem) z poziomu 22,7 miliardów PLN na koniec grudnia 2019 roku (23% aktywów ogółem). Wzrost wynikał głównie z decyzji Rady Polityki Pieniężnej o obniżeniu wymaganej rezerwy obowiązkowej w stosunku do depozytów z 3,5% do 0,5%, co pozwoliło Grupie uwolnić ok. 2,5 miliarda PLN i zainwestować je w papiery dłużne. Aktywa te są akceptowalne przez NBP, charakteryzują się wysokim poziomem płynności oraz mogą być w łatwy sposób wykorzystane jako zabezpieczenie bądź sprzedane bez znacznej utraty ich wartości. Portfel ten, uzupełniony gotówką oraz ekspozycjami wobec Narodowego Banku Polskiego, traktowany jako zapas płynności Grupy, który pozwoli przetrwać ewentualne sytuacje kryzysowe.

Wskaźniki płynności	30.06.2020	31.12.2019
Wskaźnik Kredyty/Depozyty (w %)	83%	86%
Portfel aktywów płynnych (mln PLN)*	26 207	22 795
Wymóg dotyczący pokrycia płynności, LCR (w %)	202%	171%

(*) Portfel aktywów płynnych: Łączna suma gotówki, ekspozycji w stosunku do NBP (w tym nadwyżka nad wymaganą wysokość rezerwy obowiązkowej) oraz dłużnych papierów wartościowych Skarbu Państwa, bonów NBP, należności od banków o terminie wymagalności do 1 miesiąca. Portfel dłużnych papierów wartościowych pomniejsza się o haircut NBP dla transakcji repo oraz papiery zablokowane na cele inne niż płynnościowe.

Depozyty ogółem klientów Grupy osiągnęły poziom 86,3 mld zł (81,5 mld zł na koniec grudnia 2019 r.). Wzrost depozytów był napędzany głównie przez środki osób fizycznych, których udział w całości depozytów klientów wyniósł ok. 73,5% na koniec czerwca 2020 r. (75,0% na koniec grudnia 2019 r.) Utrzymanie wysokiego udziału środków od osób fizycznych miało pozytywny wpływ na płynność Grupy, pozwoliło uniknąć problemów z płynnością w związku z kryzysem COVID-19 i wspierało utrzymanie wskaźników nadzorczych na bezpiecznych poziomach.

Głównym źródłem finansowania pozostaje baza depozytowa, czyli duże, zdywersyfikowane oraz stabilne środki pochodzące od klientów detalicznych i korporacyjnych oraz od sektora publicznego. Baza depozytowa uzupełniona jest o depozyty instytucji finansowych oraz inne operacje rynku pieniężnego. Źródłem finansowania średnioterminowego pozostają również pożyczki średnioterminowe, dług podporządkowany oraz emisja obligacji własnych.

Poziom koncentracji depozytów jest monitorowany na bieżąco i nie miał negatywnego wpływu na stabilność bazy depozytowej w I półroczu 2020 roku. W przypadku znacznego wzrostu udziału największych deponentów w bazie depozytowej, dodatkowe środki pozyskane od tych deponentów nie są traktowane jako stabilne. Co więcej, w celu zabezpieczenia przed fluktuacjami bazy depozytowej, Grupa utrzymuje rezerwę płynnych aktywów w postaci portfela papierów wartościowych jak opisano powyżej.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CRR), Grupa wyznacza dziennie wymóg pokrycia płynności (LCR). Minimalny, nadzorczy poziom wskaźnika LCR w wysokości 100% został spełniony przez Grupę. LCR dla Grupy osiągnął poziom 202% na koniec czerwca 2020 r. (171% na koniec grudnia 2019 r.). Wzrost LCR spowodowany był głównie wzrostem portfela aktywów płynnych, jak opisano powyżej.

W I półroczu 2020 r. w Grupie regularnie obliczano również wymóg stabilnego finansowania netto (NSFR). W każdym kwartale wskaźnik NSFR był powyżej planowanego minimum nadzorczego w wysokości 100% (minimum nadzorcze będzie obowiązywać w czerwcu 2021 roku).

Testy warunków skrajnych w zakresie płynności strukturalnej przeprowadza się przynajmniej raz na kwartał, aby zrozumieć profil ryzyka płynności Banku, upewnić się, że Grupa potrafi wypełnić swoje zobowiązania na wypadek kryzysu płynności oraz przyczynić się do przygotowania planu awaryjnego w zakresie płynności i decyzji zarządczych.

Grupa dysponuje również procedurami awaryjnymi dla sytuacji zwiększonego ryzyka płynności - Plan Awaryjny Płynności, który podlega aktualizacji oraz testowaniu przynajmniej raz w roku celem zagwarantowania, że jest on operacyjnie stabilny.

Ryzyko operacyjne

Pierwsze półrocze 2020 roku było kolejnym okresem funkcjonowania rozwiązań, wdrożonych w celu sprawnego zarządzania ryzykiem operacyjnym, zgodnych z przepisami prawa i najlepszymi praktykami przyjętymi w tym zakresie przez krajowe i międzynarodowe instytucje finansowe.

Wdrożony przez Grupę model zarządzania ryzykiem operacyjnym podlega regularnym przeglądom i akceptacji na poziomie Zarządu Banku.

Zgodnie z przyjętym rozwiązaniem, zarządzanie ryzykiem jest procesem ciągłego doskonalenia w zakresie identyfikacji, oceny, monitorowania, kontroli/ograniczenia i raportowania poprzez wzajemnie uzupełniające się działania, co skutecznie przekłada się na realne zmniejszenie poziomu ryzyka operacyjnego w realizacji zadań biznesowych.

W pierwszym kwartale 2020 roku zarejestrowany poziom strat ryzyka operacyjnego był na poziomie akceptowalnym.

Zarządzanie kapitałowe

Zarządzanie kapitałowe odnosi się do dwóch obszarów: zarządzania adekwatnością kapitałową i alokacji kapitału. Dla obydwu z tych obszarów określone zostały cele zarządcze.

Celem zarządzania adekwatnością kapitałową jest: (a) spełnienie wymagań określonych w przepisach zewnętrznych (regulacyjna adekwatność kapitałowa) oraz (b) zapewnienie wypłacalności w warunkach normalnych i w warunkach skrajnych (ekonomiczna adekwatność kapitałowa/kapitał wewnętrzny). Realizując ten cel, Bank dąży do osiągnięcia wewnętrznych długookresowych limitów (celów) kapitałowych, określonych w Strategii Ryzyka.

Z kolei celem alokacji kapitału jest kreowanie wartości dla właścicieli poprzez maksymalizację zwrotu z działalności obciążonej ryzykiem, biorąc pod uwagę ustaloną tolerancję na ryzyko.

W ramach zarządzania kapitałowego realizowany jest również proces planowania kapitału. Celem tego procesu jest określenie funduszy własnych (baza kapitałowa określająca możliwość podjęcia ryzyka) i wykorzystania kapitału (wymogi kapitału regulacyjnego i kapitału ekonomicznego) w taki sposób, aby zapewnić spełnienie limitów (celów) kapitałowych, przy założeniu realizacji przewidywanej strategii biznesowej i profilu ryzyka - w normalnych i skrajnych warunkach ekonomicznych.

Bank i Grupa są zobowiązane na mocy prawa do spełnienia minimalnych wymogów w zakresie funduszy własnych, określonych w art. 92 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (CRR). Jednocześnie przy ustalaniu limitów/celów kapitałowych uwzględniono:

- Bufor II Filara kredytów walutowych (RRE FX) - zalecenie KNF dotyczące dodatkowego wymogu kapitałowego dla zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych, wynikające z art. 138 ust. 1 pkt 2a ustawy Prawo bankowe. Aktualnie bufor ten został ustalony w zaleceniach KNF w listopadzie 2019 roku w wysokości 4,96 p.p. (Bank) i 4,87 p.p. (Grupa) dla łącznego wskaźnika kapitałowego (TCR), co odpowiada wymogowi kapitałowemu na poziomie 3,72 p.p. (Bank) i 3,65 p.p. (Grupa) dla Wskaźnika Tier1 oraz 2,78 p.p. (Bank) i 2,72 p.p. (Grupa) dla Wskaźnika CET1;
- Wymóg połączonego bufora - określony w ustawie o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym - który składa się z:
 - Bufora zabezpieczenia kapitału w wysokości 2,5%;
 - Bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym (OSII) - w wysokości 0%, przy czym wysokość jest corocznie ustalana przez KNF;
 - Bufor ryzyka systemowego w wysokości 0%, zredukowany z 3% w marcu 2020 roku;
 - Bufor antycykliczny w wysokości 0%.

Adekwatność kapitałowa dla Grupy przedstawia się jak niżej (mln zł, %, pkt. proc.):

Adekwatność kapitałowa	30.06.2020	31.03.2020	30.06.2019
Aktywa wazone ryzykiem	50 007,1	50 675,0	47 048,1
Wymogi w zakresie funduszy własnych, w tym:	4 000,6	4 054,0	3 763,8
- z tytułu ryzyka kredytowego i kredytowego kontrahenta	3 584,5	3 642,0	3 324,5
- z tytułu ryzyka rynkowego	28,8	24,3	19,9
- z tytułu ryzyka operacyjnego	382,6	382,5	415,9
- z tytułu korekty wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego	4,6	5,2	3,6
Fundusze własne, w tym:	10 012,8	9 896,8	9 470,5
Kapitał podstawowy Tier 1	8 482,8	8 366,8	7 940,5
Kapitał Tier 2	1 530,0	1 530,0	1 530,0
Łączny wskaźnik kapitałowy (TCR)	20,02%	19,53%	20,13%
Minimalny wymagany poziom	15,37%	15,37%	19,77%
Nadwyżka(+) / Niedobór(-) adekwatności kapitałowej TCR (p.p.)	4,65 p.p.	4,16 p.p.	0,36 p.p.
Wskaźnik kapitału Tier 1 (Wskaźnik T1)	16,96%	16,51%	16,88%
Minimalny wymagany poziom	12,15%	12,15%	16,20%
Nadwyżka(+) / Niedobór(-) adekwatności kapitałowej T1 (p.p.)	4,81 p.p.	4,36 p.p.	0,68 p.p.
Wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1 (Wskaźnik CET1)	16,96%	16,51%	16,88%
Minimalny wymagany poziom	9,73%	9,73%	13,51%
Nadwyżka(+) / Niedobór (-) adekwatności kapitałowej CET1 (p.p.)	7,23 p.p.	6,78 p.p.	3,57 p.p.
Wskaźnik Liquidity Coverage Ratio (LCR)	202%	162%	172%

Wzrost współczynników kapitałowych w 2 kw. 2020 roku w porównaniu do 1 kw. 2020 wynikał zarówno ze spadku wymogów w zakresie funduszy własnych, jak i wzrostu funduszy własnych. Wymogi na pokrycie ryzyka kredytowego spadły o ok. 57 mln zł (o 1,6%), co wynikało głównie ze spadku ekspozycji wobec banków, kredytów gotówkowych oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Z kolei wzrost funduszy własnych o ok. 116 mln zł (o 1,2%) był spowodowany przede wszystkim zwiększeniem kwoty rezerwy rewaluacyjnej związanej z wyceną portfela papierów wartościowych Skarbu Państwa.

Decyzja Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z marca 2020 roku dotycząca wydłużenia o jeden rok pełnego wdrożenia wymogów MREL, a także zdjęcie obowiązku osiągnięcia poziomów przejściowych w 2020 roku zapewniła więcej czasu na osiągnięcie nowych wymogów oraz dużą elastyczność na ścieżce osiągania tego celu. Wcześniej wspomniana redukcja bufora ryzyka systemowego również obniżyła przyszły poziom wymogów MREL.

6. Segmenty operacyjne

Informacja o segmentach operacyjnych została sporządzona w oparciu o strukturę raportowania na bazie której Zarząd Banku dokonuje oceny wyników i zarządza zasobami segmentów. Grupa nie stosuje dodatkowego podziału działalności na obszary geograficzne z uwagi na nieistotną skalę działalności prowadzonej poza Polską, w efekcie taki uzupełniający podział nie jest prezentowany.

Działalność Grupy prowadzona jest w oparciu o zróżnicowane linie biznesowe, oferujące określone produkty i usługi skierowane do poniższych segmentów rynku:

Segment Klientów Detalicznych

Segment Klientów Detalicznych obejmuje działalność skierowaną na Klientów masowych, Klientów zamożnych, małe przedsiębiorstwa i przedsiębiorców indywidualnych.

Działalność powyższych linii biznesowych rozwijana jest przy wykorzystaniu pełnej oferty produktów i usług bankowych oraz sprzedaży wyspecjalizowanych produktów oferowanych przez jednostki zależne Grupy. W obszarze produktów kredytowych głównymi produktami są kredyty hipoteczne, kredyty konsumenckie, kredyty rewalwingowe w kartach kredytowych i produkty leasingowe dla małych przedsiębiorstw. Do głównych funduszy klientów zaliczają się natomiast: rachunki bieżące, depozyty terminowe, fundusze inwestycyjne i produkty strukturyzowane. Dodatkowo oferta obejmuje produkty ubezpieczeniowe, głównie w powiązaniu z kredytami i kartami kredytowymi, jak i wyspecjalizowane produkty oszczędnościowe. Oferta produktowa dla klientów zamożnych została wzbogacona o wyselekcjonowane fundusze inwestycyjne innych pośredników finansowych, fundusze zagraniczne oraz obligacje strukturyzowane wyemitowane przez Bank.

Segment Klientów Korporacyjnych

Segment Klientów Korporacyjnych opiera się na działalności skierowanej do Średnich i Dużych Przedsiębiorstw. Oferta skierowana jest odpowiednio również do Klientów z sektora budżetowego oraz Podmiotów Publicznych.

Działania biznesowe w segmencie Klientów Korporacyjnych prowadzone są przy wykorzystaniu wysokiej jakości oferty typowych produktów bankowych (kredyty na działalność bieżącą, kredyty inwestycyjne, rachunki bieżące, depozyty terminowe) uzupełnionych o ofertę produktów w zakresie zarządzania gotówką, produktów Departamentu Skarbu, w tym instrumentów pochodnych oraz usług leasingowych i faktoringowych.

Bankowość Skarbcowa, ALM (zarządzanie aktywami i pasywami) i Inne

Segment ten obejmuje aktywność Grupy zaangażowaną w inwestycje przeprowadzane na rachunek Banku, działalność maklerską, operacje na rynku międzybankowym, zaangażowanie w dłużne papiery wartościowe, które nie są przypisane innym segmentom.

W segmencie tym znajdują się pozostałe aktywa i pozostałe pasywa, aktywa i pasywa związane z instrumentami pochodnymi zabezpieczającymi, zobowiązania z tytułu zewnętrznego finansowania Grupy oraz aktywa z tytułu podatku odroczonego nieprzypisane do żadnego segmentu.

Dla każdego segmentu określany jest wynik przed opodatkowaniem, który obejmuje:

- wynik z tytułu odsetek obliczany na bazie odsetek zewnętrznych aktywów pracujących i pasywów segmentu oraz alokowanych aktywów i pasywów, generujących wewnętrzny przychód lub koszt z tytułu odsetek. Przychody i koszty wewnętrzne wyliczone są w oparciu o rynkowe stopy procentowe z zastosowaniem wewnętrznych metod wyceny;
- wynik z tytułu prowizji;
- pozostałe przychody z operacji finansowych oraz pozycji wymiany jak: przychody z tytułu dywidend, wynik na działalności inwestycyjnej i handlowej, wynik z pozycji wymiany oraz wynik z pozostałych instrumentów finansowych;
- pozostałe przychody i koszty operacyjne;
- koszty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i niefinansowych;
- udział segmentu w kosztach operacyjnych w tym kosztach osobowych i administracyjnych;
- udział segmentu w kosztach amortyzacji;
- zysk operacyjny wyliczony jako miara zysku segmentu różni się od wyniku finansowego MSSF przed opodatkowaniem z tytułu: udziału w zyskach netto jednostek stowarzyszonych, obciążenia podatkiem bankowym i kosztu rezerw na ryzyko prawne z tytułu walutowych kredytów hipotecznych oraz rezerw z tytułu COVID-19. Pozycje te oraz obciążenie podatkiem dochodowym zostały zaprezentowane wyłącznie na poziomie Grupy.

Aktywami i pasywami segmentów komercyjnych są operacyjne aktywa i pasywa wykorzystywane przez segment w jego działalności operacyjnej, zaalokowane w oparciu o przesłanki biznesowe. Różnica między aktywami i pasywami operacyjnymi pokryta jest przez aktywa/pasywa rynku pieniężnego oraz dłużne papiery wartościowe. Aktywami i pasywami segmentu Skarb, ALM i Inne są aktywa/pasywa rynku pieniężnego i dłużne papiery wartościowe pozostałe po zalokowaniu do segmentów komercyjnych.

Rachunek zysków i strat za okres 1.01.2020 - 30.06.2020

<i>w tysiącach zł</i>	Bankowość Detaliczna	Bankowość Korporacyjna	Skarb, ALM i Inne	Razem Grupa
Wynik z tytułu odsetek	839 571	160 922	302 731	1 303 224
Wynik z tytułu opłat i prowizji, w tym:	297 660	74 562	1 306	373 528
Przychody z tytułu opłat i prowizji	382 367	79 656	9 680	471 703
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(84 707)	(5 094)	(8 374)	(98 175)
Dywidendy, pozostałe przychody z operacji finansowych oraz pozycji wymiany	39 899	33 097	74 932	147 928
Wynik z aktywów finansowych wycenianych obowiązkowo według wartości godziwej przez wynik finansowy	(26 416)	0	7 486	(18 930)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(5 043)	(4 568)	(41 514)	(51 125)
Przychody operacyjne razem	1 145 671	264 013	344 941	1 754 625
Koszty osobowe	(363 973)	(73 225)	(14 000)	(451 198)
Koszty administracyjne	(256 905)	(33 672)	(74 037)	(364 614)
Amortyzacja	(97 217)	(8 491)	(1 505)	(107 213)
Koszty operacyjne razem	(718 095)	(115 388)	(89 542)	(923 025)
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów	(235 521)	(88 195)	(4 509)	(328 225)
Wynik z tytułu modyfikacji	(8 574)	342	0	(8 232)
Wynik operacyjny razem	183 481	60 772	250 890	495 143
Udział w zyskach jednostek podporządkowanych				0
Rezerwy z tytułu COVID-19				0
Koszty rezerw na ryzyko prawne z tytułu walutowych kredytów hipotecznych				(168 019)
Podatek bankowy				(141 188)
Wynik finansowy przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym				185 936
Podatek dochodowy				(114 212)
Wynik finansowy po opodatkowaniu				71 724

Pozycje bilansowe wg stanu na 30.06.2020

<i>w tysiącach zł</i>	Bankowość Detaliczna	Bankowość Korporacyjna	Skarb, ALM i Inne	Razem Grupa
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	55 680 600	15 827 247	0	71 507 848
Zobowiązania wobec klientów	67 036 803	19 075 017	142 804	86 254 625

Rachunek zysków i strat za okres 1.01.2019 - 30.06.2019

<i>w tysiącach zł</i>	Bankowość Detaliczna	Bankowość Korporacyjna	Skarb, ALM i Inne	Razem Grupa
Wynik z tytułu odsetek	766 979	155 503	134 045	1 056 527
Wynik z tytułu opłat i prowizji, w tym:	258 808	78 524	867	338 199
Przychody z tytułu opłat i prowizji	333 839	83 261	5 727	422 827
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(75 031)	(4 737)	(4 860)	(84 628)
Dywidendy, pozostałe przychody z operacji finansowych oraz pozycji wymiany	49 667	35 018	47 651	132 336
Wynik z aktywów finansowych wycenianych obowiązkowo według wartości godziwej przez wynik finansowy	(5 101)	0	15 633	10 532
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(7 837)	(6 453)	35 036	20 746
Przychody operacyjne razem	1 062 516	262 592	233 232	1 558 340
Koszty osobowe	(282 711)	(70 009)	(19 498)	(372 218)
Koszty administracyjne	(196 824)	(26 854)	(87 092)	(310 770)
Amortyzacja	(63 909)	(7 459)	(1 671)	(73 039)
Koszty operacyjne razem	(543 444)	(104 322)	(108 261)	(756 027)
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów	(166 065)	(51 109)	(1 306)	(218 480)
Wynik z tytułu modyfikacji	(6 617)	(18)	0	(6 635)
Wynik operacyjny razem	346 390	107 143	123 665	577 198
Udział w zyskach jednostek podporządkowanych	0	0	0	0
Podatek bankowy				(110 008)
Wynik finansowy przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym				467 190
Podatek dochodowy				(133 567)
Wynik finansowy po opodatkowaniu				333 623

Pozycje bilansowe wg stanu na 31.12.2019

<i>w tysiącach zł</i>	Bankowość Detaliczna	Bankowość Korporacyjna	Skarb, ALM i Inne	Razem Grupa
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	53 391 200	16 224 190	0	69 615 390
Zobowiązania wobec klientów	63 811 244	17 506 007	137 514	81 454 765

7. Opis transakcji z podmiotami powiązanymi

Wszelkie transakcje dokonane z podmiotami powiązanymi w 1 półroczu 2020 r. wynikały z bieżącej działalności.

Poza transakcjami opisanymi w niniejszym rozdziale, we wskazanym okresie ani Bank Millennium S.A., ani jednostki zależne od Banku Millennium S.A. nie dokonały innych transakcji z podmiotami powiązanymi, które pojedynczo lub łącznie były istotne i zostały zawarte na warunkach istotnie odbiegających od warunków rynkowych.

7.1. TRANSAKCJE Z GRUPĄ PODMIOTU DOMINUJĄCEGO

Poniżej przedstawiono kwoty transakcji z grupą podmiotu dominującego (jednostka dominująca najwyższego szczebla) w stosunku do Banku - Banco Comercial Portugues (transakcje te wynikają w głównej mierze z działalności o charakterze bankowym), (w tys. PLN):

	Z podmiotem dominującym		Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego	
	30.06.2020	31.12.2019	30.06.2020	31.12.2019
AKTYWA				
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom - rachunki i depozyty	37 403	106 971	0	0
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	0	0	0	0
Instrumenty pochodne zabezpieczające	0	0	0	0
Pozostałe aktywa	0	0	0	0
ZOBOWIĄZANIA				
Zobowiązania wobec banków	314	271	125 417	117 588
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	0	0	0
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	372	361	0	0
Instrumenty pochodne zabezpieczające	0	0	0	0
Pozostałe zobowiązania	0	0	143	215

	Z podmiotem dominującym		Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego	
	2020	2019	2020	2019
PRZYCHODY Z TYTUŁU:				
Odsetek	(107)	(33)	0	0
Prowizji	66	109	0	0
Aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	0	0	0	0
KOSZTY Z TYTUŁU:				
Odsetek	3	0	(159)	(145)
Prowizji	0	0	0	0
Aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	440	535	0	0
Pozostałe operacyjne netto	6	6	0	0
Działania	0	0	237	447

	Z podmiotem dominującym		Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego	
	30.06.2020	31.12.2019	30.06.2020	31.12.2019
Zobowiązania warunkowe	101 111	101 101	0	0
udzielone	100 345	100 345	0	0
otrzymane	766	756	0	0
Instrumenty pochodne (wartość nominalna)	16 003	15 807	0	0

7.2. TRANSAKCJE Z OSOBAMI ZARZĄDZAJĄCYMI I NADZORUJĄCYMI BANK

Osoby Zarządzające	30.06.2020	31.12.2019
Limity zadłużenia ogółem	211,0	211,0
- w tym limit niewykorzystany	163,6	158,4
Udzielone pożyczki i kredyty hipoteczne	-	-
Czynne gwarancje	-	-
Osoby Nadzorujące	30.06.2020	31.12.2019
Limity zadłużenia ogółem	137,0	137,0
- w tym limit niewykorzystany	119,7	125,0
Udzielone pożyczki i kredyty hipoteczne	-	-
Czynne gwarancje	-	-

Grupa świadczy na rzecz członków Zarządu i członków Rady Nadzorczej oraz ich osób bliskich standardowe usługi finansowe obejmujące, m.in., prowadzenie rachunków bankowych, przyjmowanie depozytów czy sprzedaż instrumentów finansowych. Zdaniem Banku, transakcje te są zawierane na warunkach rynkowych. Zgodnie z przyjętymi w Banku zasadami polityki kredytowej, transakcje mające charakter kredytu terminowego opisane w niniejszym punkcie posiadają stosowne zabezpieczenia służące ograniczeniu ryzyka kredytowego.

Dane o zaangażowaniu w podmioty powiązane personalnie:

Podmiot nr 1, wg stanu na:	Udzielone kredyty	Udzielone gwarancje	Otwarte linie kredytowe	Powiązanie
30.06.2020	10 704	3 000	141	Personalne z Osobą Nadzorującą
31.12.2019	11 431	3 000	147	Personalne z Osobą Nadzorującą

7.3. INFORMACJE O WYNAGRODZENIACH I KORZYŚCIACH OSÓB NADZORUJĄCYCH I ZARZĄDZAJĄCYCH BANKIEM

Koszty wynagrodzeń (w tym utworzonych rezerw) i korzyści poniesionych przez Bank na rzecz osób zarządzających wyniosły (w tys. zł):

Okres	Krótkoterminowe wynagrodzenia	Korzyści	RAZEM
1.01-30.06.2020	9 105	1 196	10 301
1.01-30.06.2019	9 697	1 125	10 822

Korzyści stanowią głównie koszty opieki medycznej i akomodacji zagranicznych Członków Zarządu.

Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej Banku (dane w tys. zł):

Okres	Krótkoterminowe wynagrodzenia i korzyści
1.01-30.06.2020	747
1.01-30.06.2019	1 111

7.4. STAN AKCJI BANKU POSIADANYCH PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE BANK

Imię i nazwisko	Funkcja	Ilość akcji na dzień przekazania raportu za 1 półrocze 2020	Ilość akcji na dzień przekazania raportu za 2019 r.
Joao Nuno Lima Bras Jorge	Prezes Zarządu	151 000	111 000
Fernando Maria Cardoso Rodrigues Bicho	Wiceprezes Zarządu	0	0
Wojciech Haase	Członek Zarządu	7 494	7 494
Andrzej Gliński	Członek Zarządu	0	0
Wojciech Rybak	Członek Zarządu	0	0
Antonio Ferreira Pinto Junior	Członek Zarządu	0	0
Jarosław Hermann	Członek Zarządu	0	0
Bogusław Kott	Przewodniczący Rady Nadzorczej	1 000	1 000
Nuno Manuel da Silva Amado	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	0	0
Dariusz Rosati	Wiceprzewodniczący i Sekretarz Rady Nadzorczej	0	0
Miguel de Campos Pereira de Bragança	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Agnieszka Hryniewicz-Bieniek	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Anna Jakubowski	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Grzegorz Jędryś	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Andrzej Koźmiński	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Alojzy Nowak	Członek Rady Nadzorczej	0	0
José Miguel Bensliman Schorcht da Silva Pessanha	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Miguel Maya Dias Pinheiro	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Lingjiang Xu	Członek Rady Nadzorczej	0	0

8. Wartość godziwa

Najlepszym odzwierciedleniem wartości godziwej instrumentów finansowych jest cena, która jest możliwa do otrzymania w przypadku sprzedaży aktywa lub do zapłaty w przypadku transferu zobowiązania w transakcji rynkowej (cena wyjścia). W przypadku wielu produktów i transakcji, dla których wartość rynkowa wzięta bezpośrednio z kwotowań aktywnego rynku (marking-to-market) nie jest dostępna, wartość godziwa musi być szacowana za pomocą wewnętrznych modeli opartych na dyskontowaniu przepływów finansowych (marking-to-model). Przepływy finansowe dla różnych instrumentów są wyznaczone zgodnie z ich indywidualną charakterystyką, a czynniki dyskontujące uwzględniają zmiany w czasie zarówno rynkowych stóp procentowych, jak i marż.

Zgodnie z MSSF 13 „Wycena wartości godziwej” Grupa stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych, a mianowicie:

Poziom 1 - wycena oparta o dane w pełni obserwowalne (kwotowania aktywnego rynku);

Poziom 2 - modele wyceny wykorzystujące informacje niestanowiące danych z poziomu 1, ale obserwowalne bezpośrednio lub pośrednio;

Poziom 3 - modele wyceny wykorzystujące dane nieobserwowalne (niepochodzące z aktywnego rynku).

Techniki wyceny przyjęte do ustalenia wartości godziwej są stosowane w sposób ciągły. Zmiana techniki wyceny skutkująca przeniesieniem pomiędzy powyższymi metodami następuje, gdy:

- transfer z Poziomu 1 do 2 ma miejsce, gdy dla instrumentów finansowych wycenianych według Poziomu 1 na dany dzień bilansowy nie są dostępne kwotowania aktywnego rynku (a uprzednio były);
- transfer z Poziomu 2 do 3 ma miejsce, gdy dla instrumentów finansowych wycenianych według Poziomu 2 na dany dzień bilansowy uwzględniany w wycenie udział parametrów nie pochodzących z rynku stał się istotny (a uprzednio był nieistotny).

8.1. INSTRUMENTY FINANSOWE NIE UJMOWANE W BILANSIE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ

Wszystkie modelowe oszacowania zawierają pewną dozę arbitralności i dlatego odzwierciedlają wyłącznie wartość instrumentów, dla których zostały stworzone. W tych warunkach prezentowane wartości różnic między wartościami godziwymi i bilansowymi nie mogą być rozumiane jako korekty wartości ekonomicznej Grupy. Wartość godziwa tych instrumentów jest wyznaczana wyłącznie w celu wypełnienia wymogów prezentacyjnych określonych przez MSSF 13 i MSSF 7.

Główne założenia i metody zastosowane do oszacowania wartości godziwej aktywów i pasywów Grupy są następujące:

Należności i zobowiązania wobec banków

Wartość godziwa tych instrumentów finansowych została wyznaczona poprzez zdyskontowanie bieżącymi stopami przyszłych przepływów kapitałowych i odsetkowych przy założeniu ich wystąpienia w terminach kontraktowych.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Wartość godziwa instrumentów tego rodzaju bez określonego harmonogramu spłat, ze względu na ich krótkoterminowy charakter oraz stabilną w czasie politykę Grupy w odniesieniu do tego portfela, jest zbliżona do wartości bilansowej.

Dla zmiennie-procentowych produktów leasingowych wartość godziwą oszacowano poprzez skorygowanie wartości bilansowej o zdyskontowane przepływy wynikające z różnicy marż.

Wartość godziwa instrumentów o określonym terminie zapadalności została oszacowana poprzez zdyskontowanie związanych z nimi przepływów finansowych w terminach i na warunkach wynikających z umów przy zastosowaniu bieżących stóp zero kuponowych oraz marż na ryzyko kredytowe.

W przypadku kredytów mieszkaniowych, ze względu na ich długoterminowy charakter, do oszacowania przyszłych przepływów finansowych dodatkowo zostały uwzględnione: efekt wcześniejszej spłaty oraz ryzyko płynności w walutach obcych.

Zobowiązania wobec klientów

Wartość godziwa tego rodzaju instrumentów bez terminu wymagalności lub o terminie wymagalności do 30 dni została uznana przez Grupę za zbliżoną do wartości bilansowej.

Wartość godziwa instrumentów o terminie wymagalności ponad 30 dni została wyznaczona poprzez zdyskontowanie bieżącymi stopami (włączając bieżące średnie marże wg głównych walut i przedziałów czasowych) przyszłych przepływów kapitałowych i odsetkowych (włączając pierwotne średnie marże wg głównych walut i przedziałów czasowych) w terminach kontraktowych.

Zobowiązania z tytułu emisji strukturyzowanych dłużnych papierów wartościowych

Zobowiązania z tytułu emisji strukturyzowanych dłużnych papierów wartościowych - bankowe papiery wartościowe (BPW), wyceniane są do wartości godziwej zgodnie z opracowanym przez Bank modelem. W modelu tym obliczana jest cena obligacji zerokuponowej, która następnie powiększana jest o cenę opcji stanowiącej podstawę strategii wbudowanej w daną obligację strukturyzowaną.

Wartość godziwą dla pozostałych zobowiązań z tytułu emisji papierów dłużnych wyemitowanych przez Bank (obligacje (BKMO)) oszacowano na podstawie oczekiwanych przepływów pieniężnych przy zastosowaniu bieżących stóp procentowych uwzględniając wysokość marży na ryzyko kredytowe. Bieżący poziom marż został wyznaczony na podstawie ostatnio zawartych transakcji o podobnym ryzyku kredytowym.

Zobowiązania podporządkowane i pożyczki średnioterminowe

Wartość godziwa tego rodzaju instrumentów finansowych została oszacowana na podstawie modelu stosowanego do wyznaczania wartości rynkowej obligacji o zmiennym oprocentowaniu przy bieżącym poziomie stóp rynkowych i historycznej marży na ryzyko kredytowe. Podobnie jak w przypadku portfela kredytowego Bank uwzględnia poziom marży pierwotnej jako składnika kosztu finansowania średnioterminowego pozyskanego w przeszłości w relacji do bieżącego poziomu marż dla podobnych instrumentów, o ile można je wiarygodnie określić. Ze względu na brak płynnego rynku pożyczek średnioterminowych jako punktu odniesienia dla ustalenia obecnego poziomu marż, przyjęto marżę historyczną.

Poniższa tabela przedstawia wyniki opisanych wyżej analiz wg stanu na 30.06.2020 roku (tys. zł):

	Nota	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
AKTYWA WYCENIANE WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU			
Instrumenty dłużne	14	43 879	43 791
Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym	14	875 837	875 823
Kredyty i pożyczki udzielone klientom*	13	70 026 850	67 584 697
ZOBOWIĄZANIA WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU			
Zobowiązania wobec banków i innych instytucji monetarnych	18	1 429 762	1 431 599
Zobowiązania wobec klientów	19	86 254 625	86 311 941
Wyemitowane dłużne papiery wartościowe	21	767 017	775 369
Zobowiązania podporządkowane	22	1 545 238	1 548 487

* Negatywny efekt wyceny portfela kredytowego do wartości godziwej jest w głównej mierze spowodowany wzrostem marż kredytowych. Stosowana przez Bank metodologia wyceny portfela kredytowego zakłada, że bieżące marże w najlepszy sposób odzwierciedlają istniejące warunki rynkowe i sytuację ekonomiczną. Analogiczna zasada jest szeroko stosowana do wyceny nienotowanych na aktywnych rynkach papierów dłużnych. W efekcie, paradoksalnie zawsze, kiedy marże na nowych kredytach rosną, spada wartość godziwa „starego” portfela kredytowego.

Modele zastosowane do wyznaczenia wartości godziwej instrumentów finansowych wymienionych w powyższej tabeli nieujmowanych według wartości godziwej w bilansie Grupy, wykorzystują techniki wyceny oparte na parametrach niepochodzących z rynku. W związku z tym, zaliczane są do trzeciej kategorii wyceny.

Poniższa tabela przedstawia dane wg stanu na 31.12.2019 roku (tys. zł):

	Nota	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
AKTYWA WYCENIANE WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU			
Instrumenty dłużne	14	48 153	46 875
Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym	14	784 277	784 120
Kredyty i pożyczki udzielone klientom*	13	68 256 743	65 973 779
ZOBOWIĄZANIA WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU			
Zobowiązania wobec banków i innych instytucji monetarnych	18	1 578 848	1 580 741
Zobowiązania wobec klientów	19	81 454 765	81 463 818
Wyemitowane dłużne papiery wartościowe	21	1 183 232	1 189 016
Zobowiązania podporządkowane	22	1 546 205	1 548 362

8.2. INSTRUMENTY FINANSOWE UJMOWANE W BILANSIE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ

Poniższa tabela przedstawia wartości bilansowe instrumentów wycenianych do wartości godziwej usystematyzowane według zastosowanej techniki określania wartości godziwej:

Dane w tys. zł, stan na 30.06.2020

	Nota	Kwotowania	Techniki wyceny w	Techniki wyceny
		aktywnego ryнку	oparciu o parametry pochodzące z rynku	z wykorzystaniem istotnych parametrów niepochodzących z rynku
		Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
AKTYWA				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	11			
Wycena instrumentów pochodnych			101 720	40 209
Instrumenty kapitałowe		212		
Instrumenty dłużne		337 016		
Aktywa finansowe inne niż przeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	13			
Instrumenty kapitałowe				66 609
Instrumenty dłużne				110 488
Kredyty i pożyczki				1 480 998
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	12			
Instrumenty kapitałowe		293		29 383
Instrumenty dłużne		26 075 831		
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń	15		86 776	
PASYWA				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	11			
Wycena instrumentów pochodnych			92 422	37 510
Pozycje krótkie		70 298		
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń	15		678 043	

Dane w tys. zł, stan na 31.12.2019

	Nota	Kwotowania	Techniki wyceny w	Techniki wyceny
		aktywnego ryнку	oparciu o parametry pochodzące z rynku	z wykorzystaniem istotnych parametrów niepochodzących z rynku
		Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
AKTYWA				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	11			
Wycena instrumentów pochodnych			46 143	65 538
Instrumenty kapitałowe		210		
Instrumenty dłużne		874 033		
Aktywa finansowe inne niż przeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	13			
Instrumenty kapitałowe				66 609
Instrumenty dłużne				103 001
Kredyty i pożyczki				1 498 195
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	12			
Instrumenty kapitałowe		276		29 367
Instrumenty dłużne		20 840 604	999 917	
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń	15		43 159	
PASYWA				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	11			
Wycena instrumentów pochodnych			84 772	65 186
Pozycje krótkie		202 265		
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń	15		426 847	

Stosując kryterium techniki wyceny Grupa na dzień 30.06.2020 r. klasyfikowała do kategorii 3 następujące instrumenty finansowe:

- ekspozycje kredytowe zawierające w definicji oprocentowania dźwignię finansową / mnożnik. Do oszacowania wartości godziwej kredytów, z uwagi na brak dostępności wartości rynkowej, posłużono się wewnętrznym modelem wyceny z uwzględnieniem założenia, iż w momencie udzielenia kredytu wartość godziwa równa jest wartości bilansowej. Wartość godziwa kredytów bez rozpoznanej utraty wartości jest równa sumie przyszłych oczekiwanych przepływów pieniężnych zdyskontowanych na daną datę bilansową. Stopa dyskontująca stanowi sumę: kosztu ryzyka, kosztu finansowania, wartości oczekiwanego zwrotu. Wartość godziwa kredytów o rozpoznanej utracie wartości jest równa sumie przyszłych oczekiwanych odzysków zdyskontowanych z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, uznając że średnie oczekiwane odzyski uwzględniają w pełni element ryzyka kredytowego. W przypadku wzrostu stopy dyskontującej o 1 p.p. wycena portfela zmieniłaby się o -0,1% (analiza wrażliwości: na podstawie modelu wyceny FV dla portfela kart kredytowych);
- opcje na indeksy; transakcje opcyjne są wyceniane według wartości godziwej z zastosowaniem modeli do wyceny opcji, wycena modelowa uzupełniana jest o wpływ na wartość godziwą szacunkowego parametru ryzyka kredytowego;
- akcje uprzywilejowane (klasyfikowane jako instrument dłużny) VISA Incorporation w ilości 23 847 szt., sposób oszacowania wartości godziwej uwzględnia wartość pieniądza w czasie, okres konwersji akcji uprzywilejowanych na akcje zwykłe VISA oraz korekty wynikające ze sporów (bieżących lub potencjalnych) których stroną byłaby VISA lub Bank;
- pozostałe instrumenty kapitałowe wyceniane według wartości godziwej (nienotowane na aktywnym rynku).

W okresie sprawozdawczym Grupa nie dokonywała transferów instrumentów finansowych pomiędzy technikami wyceny do wartości godziwej.

Zmiany stanu wartości godziwych instrumentów wycenianych w oparciu o techniki wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów nie pochodzących z rynku przedstawia poniższa tabela (w tys. zł):

	Opcje na indeksy	Opcje wbudowane w emitowane papiery dłużne i depozyty	Akcje i udziały	Instrumenty dłużne	Kredyty i pożyczki
Stan na 31.12.2019	61 294	(60 944)	95 976	103 001	1 498 195
Rozliczenie / sprzedaż / zakup	(18 325)	20 332	0	0	(33 990)
Zmiana wyceny ujęta w kapitale własnym	0	0	0	0	0
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	0	0	0	0	43 210
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	(7 081)	7 424	0	0	0
Wynik z tytułu aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu wycenianych obowiązkowo według wartości godziwej przez wynik finansowy	0	0	0	7 487	(26 417)
Wynik z pozycji wymiany	0	0	16	0	0
Stan na 30.06.2020	35 888	(33 188)	95 992	110 488	1 480 998

Dla opcji na indeksy zawieranych na nieaktywnym rynku oraz opcji walutowych Grupa zawiera jednocześnie transakcje zamykające back-to-back na rynku międzybankowym, w rezultacie element szacowanego ryzyka kredytowego nie ma wpływu na wynik finansowy.

Oszacowany przez Grupę wpływ korekt z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta nie był znaczący z punktu widzenia poszczególnych transakcji pochodnych zawartych przez Bank. W konsekwencji, Bank nie uznaje wpływu nieobserwowalnych danych wejściowych użytych do wyceny transakcji pochodnych za znaczący i zgodnie z postanowieniami MSSF 13.73 nie klasyfikuje takich transakcji do 3 poziomu hierarchii wartości godziwej.

	Opcje na indeksy	Opcje wbudowane w emitowane papiery dłużne i depozyty	Akcje i udziały	Instrumenty dłużne	Kredyty i pożyczki
Stan na 31.12.2018	35 430	(35 584)	50 651	43 187	1 250 525
Rozliczenie / sprzedaż / zakup	17 357	(15 736)	147	15 710	156 406
Zmiana wyceny ujęta w kapitale własnym	0	0	172	0	0
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	0	0	0	0	114 665
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	8 507	(9 624)	0	0	0
Wynik z tytułu aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu wycenianych obowiązkowo według wartości godziwej przez wynik finansowy	0	0	45 000	44 104	(23 401)
Wynik z pozycji wymiany	0	0	6	0	0
Stan na 31.12.2019	61 294	(60 944)	95 976	103 001	1 498 195

9. Zobowiązania i Aktywa warunkowe

9.1. SPRAWY SĄDOWE

Poniżej zaprezentowano dane na temat spraw sądowych toczących się z powództwa oraz przeciwko jednostkom Grupy. Odrębną kategorię stanowią postępowania związane z działaniami Urzędu Kontroli Skarbowej, które zostały opisane w **Rozdziale 4. nota 10) "Podatek dochodowy"**.

Sprawy sądowe z powództwa Grupy

Wartość przedmiotu sporu spraw sądowych, wg stanu na 30.06.2020 r., w których spółki Grupy występowały w roli powoda wynosiła 363,8 mln zł.

W dniu 3 stycznia 2018 r. Bank otrzymał decyzję Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK), w której Prezes UOKiK stwierdził naruszenie przez Bank praw konsumentów. Zdaniem Prezesa UOKiK istotą naruszenia jest to, że Bank poinformował konsumentów (dotyczy to 78 umów) w odpowiedziach na ich reklamacje, że wyrok sądowy stwierdzający abuzywność postanowień umowy kredytu dotyczących indeksacji nie ma do nich zastosowania. Zgodnie ze stanowiskiem Prezesa UOKiK abuzywność postanowień umownych stwierdzona przez sąd w toku kontroli abstrakcyjnej jest konstytutywna i skuteczna w stosunku do każdej umowy od początku jej zawarcia. W wyniku decyzji Bank został zobowiązany do:

- 1) przesłania informacji o decyzji UOKiK do wspomnianych 78 klientów,
- 2) umieszczenia informacji o decyzji i treści decyzji na stronie internetowej i na Twitterze,
- 3) zapłaty kary w wysokości 20,7 miliona PLN.

Bank złożył odwołanie od decyzji w ustawowym terminie.

Dnia 7 stycznia 2020 r. sąd I instancji oddalił odwołanie Banku w całości. Sąd przedstawił pogląd, że wyrok wydany w toku kontroli wzorca umownego (w toku kontroli abstrakcyjnej), uznający postanowienia wzorca za abuzywne, przesądza abuzywność analogicznych postanowień we wcześniej zawartych umowach. W związku z tym, informacja przekazana konsumentom była niewłaściwa i wprowadzająca w błąd. W zakresie kary nałożonej przez UOKiK, Sąd wskazał, że polityka nakładania kar przez UOKiK zmieniła się w kierunku zaostrzenia kar oraz, że sąd zgadza się z tym kierunkiem.

W ocenie Banku, sąd nie powinien dokonywać oceny zachowania Banku w 2015 r. z perspektywy dzisiejszych poglądów orzecznictwa dotyczących znaczenia kontroli abstrakcyjnej (dopiero w styczniu 2016 roku została opublikowana uchwała SN wspierająca pogląd Prezesa UOKiK), tym bardziej nie powinien nakładać kar za te zachowania stosując dzisiejszą politykę w zakresie nakładania kar. Powyższe stanowi istotny argument przeciwko zasadności wyroku i wspiera apelację, którą Bank złożył do sądu II instancji.

Wyrok wydany w dniu 7 stycznia nie jest prawomocny. Bank złożył apelację do sądu II instancji. Sprawa w toku. Zgodnie z aktualnymi szacunkami ryzyka przegrania sporu Bank nie utworzył rezerwy.

Bank (wraz z innymi bankami) jest również stroną sporu z UOKiK, w którym Prezes UOKiK uznał za ograniczającą konkurencję praktykę polegającą na uczestniczeniu Banków, w tym Banku Millennium, w porozumieniu mającym na celu wspólne ustalanie stawek opłaty interchange pobieranych od transakcji dokonywanych kartami systemu Visa i Mastercard i decyzją z dnia 29 grudnia 2009 r. nałożył karę na Bank w kwocie 12,2 milionów złotych. Sprawa w toku, Bank utworzył rezerwę w kwocie równej nałożonej karze.

Sprawy sądowe przeciwko Grupie

Najistotniejsze postępowania w grupie spraw sądowych, w których spółki Grupy występowały w roli pozwanego na dzień 30.06.2020 r.:

- Bank jest stroną pozwaną w trzech postępowaniach sądowych, w których przedmiotem sporu jest wysokość opłaty interchange. W dwóch ze wspomnianych spraw Bank został pozwany solidarnie z innym bankiem, a w jednej z innym bankiem oraz organizacjami kartowymi. Łączna wartość roszczeń zgłoszona w tych sprawach wynosi 729 580 027 zł. Postępowaniem o najwyższej wartości zgłoszonego roszczenia jest sprawa z powództwa PKN Orlen SA, w której powód żąda zapłaty 635 681 381 zł. Powód w tym postępowaniu zarzuca, że banki działały w ramach porozumienia ograniczającego konkurencję na rynku usług acquiringowych poprzez wspólne ustalanie wysokości krajowej stawki opłaty interchange w latach 2006-2014. W pozostałych dwóch sprawach zarzuty są podobne do zarzutów podnoszonych w sprawie z powództwa PKN Orlen SA, natomiast okres rzekomego porozumienia jest wskazywany na lata 2008-2014. Zgodnie z aktualnymi szacunkami ryzyka przegrania sporu w tych sprawach Bank nie utworzył rezerwy. Dodatkowo wskazujemy, że Bank uczestniczył w charakterze interwenienta ubocznego w dwóch innych postępowaniach dotyczących opłaty interchange. Stroną pozwaną są inne banki. Powodowie w tych sprawach również zarzucają bankom działanie w ramach porozumienia ograniczającego konkurencję na rynku usług acquiringowych poprzez wspólne ustalanie wysokości krajowej stawki opłaty interchange w latach 2008-2014.
- Sprawa z powództwa Europejskiej Fundacji Współpracy Polsko - Belgijskiej (EFWP-B) przeciwko Bankowi Millennium S.A., o wartości sporu 521,9 mln PLN wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 05.04.2016 r. do dnia zapłaty.
Pozew z dnia 23.10.2015 r. powód skierował do Sądu Okręgowego w Warszawie i doręczony został Bankowi w dniu 04.04.2016 r. Podstawą roszczeń dochodzonych w pozwie jest według powoda powstanie szkody w jego majątku, wskutek czynności podejmowanych przez Bank, polegających na błędnej interpretacji Umowy kredytu obrotowego zawartej pomiędzy Bankiem a PCZ S.A., co spowodowało postawienie kredytu w stan wymagalności.
W sprawie z powództwa EFWP-B, powód wniósł o zabezpieczenie powództwa w kwocie 250,0 mln PLN. Przedmiotowy wniosek został przez Sąd Apelacyjny prawomocnie oddalony 5.09.2016 r. Bank wniósł o oddalenie powództwa w całości, nie zgadzając się z zawartymi w pozwie zarzutami. Na poparcie stanowiska Banku, do akt postępowania pełnomocnik Banku złożył korzystny dla Banku, prawomocny odpis wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu wydany w tożsamym stanie prawnym w sprawie z powództwa PCZ SA przeciwko Bankowi. Aktualnie Sąd w I instancji prowadzi postępowanie dowodowe.
- Ponadto 19 stycznia 2018 Bank otrzymał pozew First Data SA żądający zapłaty 186,8 mln PLN. First Data żąda udziału w należności jaką Bank otrzymał w związku z transakcją przejęcia Visa Europe przez Visa Inc. Powód żądanie swoje opiera na umowie z Bankiem o współpracy w zakresie przyjmowania i rozliczeń operacji przeprowadzonych przy użyciu kart Visa. Bank nie uznaje żądań i wniósł odpowiedź na pozew w terminie określonym prawem. Zgodnie z wyrokiem z dnia 13.06.2019 r. Bank wygrał sprawę przed Sądem I instancji. Obecnie sprawa toczy się przed Sądem II instancji. Zgodnie z aktualnymi szacunkami ryzyka przegrania sporu Bank nie utworzył rezerwy.

Łączna wartość przedmiotu sporu dla pozostałych spraw, w których spółki Grupy występowały w roli pozwanego, wg stanu na 30.06.2020 r., wynosiła 690,7 mln PLN (z wyłączeniem opisanych niżej pozwołów grupowych). W grupie tej najistotniejszą kategorię stanowią sprawy dotyczące portfela walutowych kredytów hipotecznych oraz sprawy dotyczące terminowych operacji finansowych (sprawy opcyjne).

Ryzyko prawne walutowych kredytów hipotecznych

W dniu 3 października 2019, Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) wydał orzeczenie w sprawie C-260/18 w związku z zapytaniami prejudycjalnymi sformułowanymi przez Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie przeciwko Raiffeisen Bank International AG. Orzeczenie TSUE, w związku z przeprowadzoną w nim interpretacją prawa Unii Europejskiej, jest wiążące dla sądów krajowych. Udzielając odpowiedzi na pytania prejudycjalne, we wspomnianym orzeczeniu przeprowadzono interpretację Artykułu 6 Dyrektywy 93/13. W świetle przedmiotowego orzeczenia, art. 6 dyrektywy 93/13 musi być interpretowany w ten sposób, że (i) sąd krajowy może, na podstawie prawa krajowego, stwierdzić, że umowa kredytu nie może nadal trwać bez nieuczciwych postanowień, ponieważ usunięcie tych nieuczciwych postanowień zmieniałoby charakter głównego przedmiotu umowy; (ii) skutki dla sytuacji konsumenta wynikające z uznania umowy w całości za nieważną muszą być oceniane w świetle okoliczności istniejących lub możliwych do przewidzenia w chwili powstania sporu, oraz że wola konsumenta jest decydująca o tym, czy chce on utrzymać umowę i uniknąć tych skutków; (iii) artykuł 6 dyrektywy uniemożliwia wypełnienie luk w umowie spowodowanych usunięciem z umowy nieuczciwych postanowień (nawet jeśli niewypełnienie tych luk spowodowałoby niekorzystny dla konsumenta upadek umowy, wyłącznie na podstawie ustawodawstwa krajowego o charakterze ogólnym, które stanowi, że skutki wyrażone w treści aktu prawnego należy uzupełnić, w szczególności, zasadami wynikającymi z zasad słuszności lub przyjętych zwyczajów; (iv) art. 6 dyrektywy uniemożliwia utrzymanie w mocy nieuczciwych postanowień w umowie (nawet jeśli ich usunięcie skutkowałoby unieważnieniem umowy na niekorzyść konsumenta), jeżeli konsument nie wyraził zgody na utrzymanie w mocy takich postanowień.

Orzeczenie TSUE dotyczy jedynie sytuacji, w której sąd krajowy uznał uprzednio warunek umowy za abuzywny. Ocena, w trakcie postępowań sądowych, czy dany warunek umowny może zostać uznany za abuzywny w określonych okolicznościach danej sprawy należy do wyłącznych kompetencji sądów krajowych. Można racjonalnie założyć, że kwestie prawne dotyczące kredytów hipotecznych w walutach obcych będą dalej badane przez sądy krajowe w ramach rozstrzyganych sporów, co prawdopodobnie doprowadzi do pojawienia się dalszych interpretacji istotnych dla oceny ryzyk związanych z przedmiotowymi postępowaniami. Okoliczność ta wskazuje na potrzebę stałej analizy tych spraw. Dalsze wnioski o wyjaśnienia i orzeczenia skierowane do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości i Polskiego Sądu Najwyższego mogą być również składane, co może mieć wpływ na wynik spraw sądowych.

Na koniec 1 półrocza 2020 roku Bank posiadał 3 339 umów kredytowych i dodatkowo 351 umów kredytowych byłego Euro Bank (3 625 umów przed sądem I Instancji i 65 umów przed sądem II Instancji) objętych indywidualnymi postępowaniami dotyczącymi klauzul indeksacyjnych do walut obcych o łącznej wartości roszczeń zgłoszonych przez powodów w wysokości 385,9 mln PLN oraz 17,5 mln CHF.

Do dnia 30.06.2020 tylko w 37 sprawach wydano prawomocne orzeczenia. Roszczenia sformułowane przez Klientów w postępowaniach indywidualnych dotyczą głównie uznania nieważności umowy lub zapłaty w celu zwrotu rzekomo nienależnych świadczeń, na skutek abuzywnego charakteru klauzul indeksacyjnych. Agresywna kampania reklamowa, obserwowana w sferze publicznej zachęcająca do zgłaszania roszczeń wobec banków, wpływa na liczbę spraw sądowych. Dodatkowo, Bank jest stroną pozwu zbiorowego, którego przedmiotem jest określenie odpowiedzialności Banku w stosunku do członków grupy na podstawie nieuzasadnionego wzbogacenia się (nienależna korzyść) w związku z zawartymi umowami walutowych kredytów hipotecznych. Nie jest to spór dotyczący płatności. Orzeczenie w powyższym postępowaniu nie będzie obejmowało przyznania żadnych kwot na rzecz członków grupy. Liczba umów kredytowych objętych tymi postępowaniami wynosi 3281. Termin pierwszej rozprawy wyznaczony na dzień 20.03.2020 r. został odwołany w związku z sytuacją związaną z COVID-19. Kolejny termin rozprawy został wyznaczony na dzień 26.10.2020 r.

Na podstawie danych ZBP, zebranych ze wszystkich banków posiadających walutowe kredyty hipoteczne, zdecydowana większość sporów została ostatecznie rozstrzygnięta na korzyść banków w roku 2019. Jednakże po wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) wydanym w dniu 3 października 2019 (sprawa C-260/18) odsetek ten zmienił się niekorzystnie, a zatem istnieje ryzyko, że jak dotąd pozytywna dla banków linia oceny w sądach może ulec zmianie.

Zważywszy na zwiększone ryzyko prawne związane z walutowymi kredytami hipotecznymi, Bank Millennium utworzył w 2019 roku 223 mln PLN, a w 1 półroczu 2020 roku 168 mln PLN rezerw na ryzyko prawne. Metodologia opracowana przez Bank jest oparta o następujące główne parametry: (1) liczba bieżących (w tym powództw zbiorowych) i potencjalnych przyszłych spraw sądowych, które pojawią się w określonym (trzyletnim) horyzoncie czasowym, (2) kwota potencjalnej straty Banku w przypadku konkretnego wyroku sądu (wzięto pod uwagę trzy negatywne scenariusze wyroków), (3) prawdopodobieństwo uzyskania konkretnego wyroku sądowego obliczonego na podstawie statystyk wyroków sektora bankowego w Polsce i uzyskanych opinii prawnych.

Zmiana wartości rezerwy lub jej wykorzystanie będą zależne od ostatecznych wyroków sądów w konkretnych sprawach oraz od liczby spraw sądowych.

Bank Millennium podejmuje szereg działań na różnych poziomach, wobec różnych interesariuszy, w celu zmniejszenia ryzyka prawnego i ryzyka postępowania sądowego w zakresie portfela walutowych kredytów hipotecznych. Bank jest otwarty na indywidualne negocjowanie korzystnych warunków przedterminowej spłaty (częściowej lub całkowitej) lub przewalutowania kredytów na PLN. Z drugiej jednak strony Bank będzie nadal podejmować wszelkie możliwe działania, aby bronić swych interesów w sądach, jednocześnie będąc otwartym na porozumienie się z klientami w sądzie na rozsądnych warunkach.

W tym kontekście, biorąc pod uwagę ostatnią negatywną ewolucję w orzecznictwie sądowym w zakresie walutowych kredytów hipotecznych, Bank będzie musiał regularnie dokonywać przeglądu i być może konieczne będzie dalsze zwiększanie salda rezerw dedykowanych na spory sądowe, w przypadku kontynuacji tego trendu.

Na zakończenie należy wspomnieć, że Bank według stanu na 30 czerwca 2020 musi utrzymywać dodatkowe fundusze własne na pokrycie dodatkowych wymogów kapitałowych związanych z ryzykiem portfela walutowych kredytów hipotecznych (jako bufor II filaru) w wysokości 4,96 p.p. (4,87 p.p. na poziomie Grupy), z czego część przypisana jest ryzyku operacyjnemu/prawnemu.

Postępowanie grupowe dotyczące UNWW:

W dniu 3 grudnia 2015 r. wpłynął do Banku pozew grupowy. Grupa klientów Banku (454 kredytobiorców będących stronami 275 umów kredytu) jest reprezentowana przez Miejskiego Rzecznika Konsumentów w Olsztynie. Powodowie żądali zapłaty kwoty 3,5 mln PLN, twierdząc, że postanowienia umów dotyczące UNWW są niedozwolone a tym samym bezskuteczne. W piśmie z 4 kwietnia 2018 r. powód rozszerzył grupę, na skutek czego suma roszczeń wzrosła z 3,5 mln PLN do ponad 5 mln PLN.

Aktualny stan:

1 października 2018 r. reprezentant grupy dokonał korekty łącznej kwoty roszczeń dochodzonych pozwem oraz złożył skorygowany wykaz wszystkich członków grupy obejmujący łącznie 697 osób - 432 umowy kredytowe. Zaktualizowana przez powoda wartość przedmiotu sporu wynosi 7 371 107,94 PLN.

W dniu 1 kwietnia 2020 roku zostało wydane postanowienie o ustaleniu przez Sąd składu grupy. Postanowienie to zostało doręczone do pełnomocnika Banku w dniu 7 lipca 2020 r. Bank złożył przewidziany przepisami prawa środek zaskarżenia.

Według stanu na dzień 30.06.2020 r. toczyło się również 551 indywidualnych spraw sądowych dotyczących ubezpieczenia niskiego wkładu własnego.

9.2. POZYCJE POZABILANSOWE

<i>w tysiącach zł</i>	30.06.2020	31.03.2020	31.12.2019	30.06.2019
Pozabilansowe zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	14 089 761	12 858 613	12 169 901	11 102 310
Zobowiązania udzielone:	13 346 042	12 310 327	11 629 618	10 578 312
finansowe	11 610 230	10 616 011	9 883 053	8 928 616
gwarancyjne	1 735 812	1 694 316	1 746 565	1 649 696
Zobowiązania otrzymane:	743 719	548 286	540 284	523 998
finansowe	26 065	0	0	7 399
gwarancyjne	717 654	548 286	540 284	516 599

10. Informacje Dodatkowe

10.1. DANE O AKTYWACH, KTÓRE STANOWIĄ ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ

Na dzień 30.06.2020 r. (w tys. PLN):

Lp.	Rodzaj aktywa	Portfel	Zabezpieczane zobowiązanie	Wartość nominalna aktywa	Wartość bilansowa aktywa
1.	Obligacje skarbowe OK0722	utrzymywanie i sprzedaż	kredyt lombardowy udzielany Bankowi przez NBP	130 000	129 649
2.	Obligacje skarbowe OK0722	utrzymywanie i sprzedaż	zabezpieczenie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	342 000	341 077
3.	Bony skarbowe TB230920	utrzymywanie i sprzedaż	BFG - fundusz gwarancyjny - zabezpieczenie zobowiązania do zapłaty	69 900	69 812
4.	Bony skarbowe TB230920	utrzymywanie i sprzedaż	BFG - fundusz przymusowej restrukturyzacji - zabezpieczenie zobowiązania do zapłaty	51 250	51 185
5.	Środki pieniężne	należności	wpłata na Fundusz Zabezpieczający OTC - KDPW_CCP	11 399	11 399
6.	Środki pieniężne	należności	rozliczenie z tytułu zawartych transakcji	48 916	48 916
7.	Depozyty złożone	lokaty w bankach	rozliczenie z tytułu zawartych transakcji	588 234	588 234
8.	Należności leasingowe	kredyty i pożyczki	pożyczki udzielone Spółce Millennium Leasing	549 306	549 306
RAZEM				1 791 006	1 789 578

Według stanu na 30.06.2020 r. Grupa nie posiadała zawartych transakcji sprzedaży skarbowych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu.

Na dzień 31.12.2019 r. (w tys. PLN):

Lp.	Rodzaj aktywa	Portfel	Zabezpieczane zobowiązanie	Wartość nominalna aktywa	Wartość bilansowa aktywa
1.	Obligacje skarbowe WZ0121	utrzymywanie i sprzedaż	kredyt lombardowy udzielany Bankowi przez NBP	130 000	131 453
2.	Obligacje skarbowe WZ0121	utrzymywanie i sprzedaż	zabezpieczenie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	358 000	362 002
3.	Bony pieniężne NBP_030120	utrzymywanie i sprzedaż	BFG - fundusz gwarancyjny - zabezpieczenie zobowiązania do zapłaty	51 750	51 746
4.	Bony pieniężne NBP_030120	utrzymywanie i sprzedaż	BFG - fundusz przymusowej restrukturyzacji - zabezpieczenie zobowiązania do zapłaty	51 250	51 246
5.	Środki pieniężne	należności	wpłata na Fundusz Zabezpieczający OTC - KDPW_CCP	7 243	7 243
6.	Środki pieniężne	należności	rozliczenie z tytułu zawartych transakcji	1 518	1 518
7.	Depozyty złożone	lokaty w bankach	rozliczenie z tytułu zawartych transakcji	345 035	345 035
8.	Należności leasingowe	kredyty i pożyczki	pożyczki udzielone Spółce Millennium Leasing	524 932	524 932
RAZEM				1 469 728	1 475 175

Dodatkowo według stanu na 31.12.2019 r. Grupa posiadała zawarte krótkoterminowe (rozliczane przeważnie w ciągu 7 dni) transakcje sprzedaży skarbowych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, których przedmiotem były papiery wartościowe o wartości 90 453 tys. zł.

10.2. PAPIERY WARTOŚCIOWE STANOWIĄCE PRZEDMIOT TRANSAKCJI Z PRZYRZECZENIEM ODKUPU

Na dzień 30.06.2020 r. Grupa nie posiadała zawartych transakcji z przyrzeczeniem odkupu (SBB).

W następstwie zawarcia transakcji z przyrzeczeniem odkupu, których przedmiotem są papiery wartościowe prezentowane w powyższej tabeli, Grupa jest narażona na ryzyka analogiczne jak w przypadku posiadania papierów wartościowych o tej samej charakterystyce we własnym portfelu.

Na dzień 31.12.2019 r. następujące papiery wartościowe (prezentowane w bilansie Grupy) stanowiły przedmiot transakcji z przyrzeczeniem odkupu (SBB), w tys. zł:

Rodzaj papieru wartościowego	Wartość nominalna	Wartość bilansowa
Obligacje skarbowe	85 221	90 453
RAZEM	85 221	90 453

10.3. DYWIDENDA ZA ROK 2019

Bank Millennium ma politykę dywidendy, obejmującą wypłatę 35% do 50% zysku netto, zakładając, że zalecenia Komisji Nadzoru Finansowego (KNF), dotyczące wypłaty dywidendy, zostaną zrealizowane.

Wysokie współczynniki kapitałowe na koniec roku 2019 pozwalałyby na wypłatę dywidendy, gdyby nie dodatkowe kryteria K1 i K2 dla banków, mających portfele walutowych kredytów hipotecznych, które KNF utrzymała, ogłaszając w grudniu 2019 r. zalecenie w zakresie polityki banków odnośnie do dywidendy. Kryterium K1 bazuje na udziale walutowych kredytów hipotecznych w całym portfelu, a kryterium K2 opiera się na udziale roczników 2007-2008 w łącznym portfelu walutowych kredytów hipotecznych.

Niezależnie od powyższego, biorąc pod uwagę przejęcie (bez emisji akcji) i późniejsze połączenie z Euro Bank S.A., Bank zamierzał zatrzymać całość zysku netto za rok 2019 w kapitałach własnych w celu wzmocnienia wskaźników kapitałowych. W związku z tym Zarząd Banku przedłożył Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy stosowną propozycję zatrzymania całego zysku netto za rok 2019, a Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy które odbyło się w dniu 20 marca 2020 zdecydowało o zatrzymaniu zysku za rok 2019 w kapitałach własnych Banku.

10.4. ZYSKA NA AKCJĘ

Zysk na jedną akcję za 1 półrocze 2020 r. (oraz rozwodniony zysk na akcję), wyliczony na bazie skonsolidowanej wynosi 0,06 zł.

10.5. AKCJONARIUSZE POSIADAJĄCY CONAJMNIJ 5% OGÓLNEJ LICZBY GŁOSÓW NA WZA JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ GRUPY - BANKU MILLENNIUM S.A.

Z uwagi na fakt, że Bank jest spółką publiczną, której akcje znajdują się w obrocie na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, Bank nie posiada szczegółowych informacji na temat struktury akcjonariatu aktualnej na 30 czerwca 2020 roku.

Informacja na temat akcjonariuszy, zawarta w poniższej tabeli, podana została na podstawie danych zebranych w związku z rejestracją akcjonariuszy uprawnionych do wzięcia udziału w Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Banku zwołanym na dzień 3 lipca 2020 roku.

Najwięksi akcjonariusze jednostki dominującej Grupy - Banku (powyżej 5% udział w głosach WZA):

Akcjonariusze według stanu na 30.06.2020	Ilość akcji	% udział w kapitale zakładowym	Ilość głosów	% udział w głosach na WZA
Banco Comercial Portugues S.A.	607 771 505	50,10	607 771 505	50,10
Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny	100 000 000	8,24	100 000 000	8,24
Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva Santander	76 760 000	6,33	76 760 000	6,33
Otwarty Fundusz Emerytalny PZU „Złota Jesień”	67 590 000	5,57	67 590 000	5,57

Akcjonariusze według stanu na 31.12.2019	Ilość akcji	% udział w kapitale zakładowym	Ilość głosów	% udział w głosach na WZA
Banco Comercial Portugues S.A.	607 771 505	50,10	607 771 505	50,10
Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny	100 000 368	8,24	100 000 368	8,24
Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva Santander	76 760 317	6,33	76 760 317	6,33
Otwarty Fundusz Emerytalny PZU „Złota Jesień”	67 593 025	5,57	67 593 025	5,57

10.6. INFORMACJE O UDZIELENIU PRZEZ GRUPĘ PORĘCZEŃ KREDYTU LUB GWARANCJI

W 1 półroczu 2020 r. Grupa nie udzieliła żadnemu z Klientów gwarancji lub poręczeń, w wyniku czego łączna wartość zaangażowania Grupy z tego tytułu na dzień 30 czerwca 2020 r. byłaby znacząca.

10.7. SEZONOWOŚĆ I CYKLICZNOŚĆ DZIAŁAŃ

W działalności Grupy nie występują istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

10.8. POZOSTAŁE INFORMACJE DODATKOWE I WYDARZENIA PO DACIE BILANSU

Na dzień 30.06.2020 r. Grupa nie posiada istotnych zobowiązań z tytułu dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych, a w okresie objętym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem Grupa nie dokonywała:

- istotnych odpisów aktualizujących wartość zapasów,
- istotnych transakcji nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych,
- korekty błędów poprzednich okresów,
- istotnych zmian sposobu ustalania wartości godziwej dla instrumentów finansowych wycenianych wg tej wartości,
- zmiany klasyfikacji aktywów finansowych w wyniku zmiany celu lub wykorzystania,
- zmiany sposobu ustalania wartości szacunkowych, które wywierałyby istotny wpływ na bieżący okres śródroczny.

Bank hipoteczny

Kredyty hipoteczne są ważnym elementem działalności detalicznej Banku. W związku z tym Bank złożył w czerwcu 2018 r. do Komisji Nadzoru Finansowego wnioszek o wydanie zgody na utworzenie banku hipotecznego. W dniu 16 czerwca 2020 roku Komisja Nadzoru Finansowego wydała zezwolenie na utworzenie banku pod firmą „Millennium Bank Hipoteczny Spółka Akcyjna” z siedzibą w Warszawie. Kapitał zakładowy Millennium Banku Hipotecznego Spółka Akcyjna wynosić będzie 40.000.000 zł i zostanie w całości pokryty przez Bank Millennium S.A. wkładem pieniężnym w wysokości 120.000.000 zł. Akcje imienne zwykłe w liczbie 40.000.000 o wartości nominalnej 1 zł każda akcja zostaną objęte przez Bank po cenie emisyjnej 3 zł każda akcja. Nowy bank ma zapewnić średnio- i długoterminowe finansowanie poprzez emisję listów zastawnych w celu wsparcia działalności w zakresie mieszkaniowych kredytów hipotecznych.

Wydarzenia po dacie, na którą sporządzono sprawozdanie finansowe

W dniu 07 lipca 2020 roku została opublikowana informacja prasowa, w której Rzecznik Finansowy poinformował o wystąpieniu z pozwem przeciwko Bankowi Millennium oraz Towarzystwu Ubezpieczeń na Życie Europa. Rzecznik Finansowy zarzucił tym podmiotom stosowanie nieuczciwych praktyk rynkowych, które polegałyby przede wszystkim na dezinformacji konsumentów co do rzeczywistego charakteru ubezpieczenia oferowanego przy podpisywaniu umowy pożyczki. Aktualnie nie jest możliwa ocena zarzutów ponieważ pozew nie został Bankowi doręczony.

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
22.07.2020	Joao Bras Jorge	Prezes Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
22.07.2020	Fernando Bicho	Wiceprezes Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
22.07.2020	Wojciech Haase	Członek Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
22.07.2020	Andrzej Gliński	Członek Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
22.07.2020	Wojciech Rybak	Członek Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
22.07.2020	Antonio Pinto Junior	Członek Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
22.07.2020	Jarosław Hermann	Członek Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym